Nr. 28 Piątek 28 Stycznia 1938 r. Rocznik XLVII

Redakcja i Administracja
Warszawa
ul. Warecka 7 — Tel. 5.06.70

Kraków
ul. Św. Tomasza 11-a
Telefon 103.10

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ
WYCHODZI CODZIENNIE RANO
WYDAWCA: RADA NACZELNA P. P. S.

Cena 10 groszy za numer
Miesięcznie złotych 2.50
Zagranicą złotych 5.60
Konto P.K.O. w Warszawie Nr. 29.129
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 188

Setna sesja Rady Ligi

otwarta została wczoraj w Genewie

Wczoraj o godz. 11 otwarta została setna sesja Rady Ligi Narodów, która zebrała się na posiedzeniu poufnym pod przewodnictwem delegata Iranu Adle. Na wstępie rada zatwierdziła porządek dzienny bieżącej sesji, ponadto wyznaczyła delegata Szwajcarii Undena referentem sprawy Aleksandretty. Poza tym przyjęto dar fundacji Rockefellera w wysokości 350 tys. fr. na kontynuowanie prac komisji finansowej i studiów ekonomicznych. Zamianowano również p. Podesta Costa (Argentyna) na stanowisko doradcy prawnego sekretarjatu Ligi Narodów w charakterze podsekretarza generalnego.

Plenarne posiedzenie Rady odbędzie się dziś po południu.

Wczoraj po południu pracowały komitety mniejszościowe.

Tania jest krew ludzka

Konflikt, który powstał pomiędzy San Domingo a Haiti w wyniku wypadków, jakie miały miejsce w październiku ub. r., został zlikwidowany. San Domingo decydowało się wypłacić 750.000 dolarów odszkodowania, zapewnić bezpieczeństwo obywatelom Haiti, przebywającym na terytorium San Domingo, wyrazić oficjalne ubolewanie i ukarać sprawców rzezi. Tekst umowy zostanie ogłoszony w końcu stycznia podczas spotkania delegatów obu republik.

Francja i Anglia pozostaną wierne

Paktowi Ligi Narodów

Mocarstwa nie zgodzą się na reformę Ligi

Dzienniki londyńskie podkreślają całkowitą jednomyślność poglądów między W. Brytanją a Francją, jaka się ujawniła w ciągu wczorajszych narad min. Edena z premierem Chautemps i min. Delbosem w Paryżu. Korespondenci paryscy prasy londyńskiej zgodnie twierdzą, że oba rządy pozostają wierne paktowi Ligi Narodów i opierać się będą w Genewie jakimkolwiek zmianom paktu, zwłaszcza zawieszeniu art. 16, dopóki reforma paktu nie okaże się praktycznie możliwą.

W. Brytanja i Francja nie złożą deklaracji wspólnej, lecz odrębne, ale uzgodnione i tylko w tym wypadku, o ileby ze strony innych rządów nastąpiła inicjatywa, której W. Brytanja i Francja uważałyby za konieczne się przeciwstawić. W przeciwnym wypadku złożenie jakichkolwiek deklaracyj nie jest zamierzone i min. Eden, podobnie jak min. Delbos, w prywatnych kontaktach usiłować będą przekonać innych członków rady, że wysuwanie w chwili obecnej sugestyj natychmiastowych zmian postanowień paktu nie jest celowe, oraz że o ile w tak drażliwej sprawie nie sposób dzisiaj osiągnąć jednomyślności, to lepiej ją wogóle odłożyć.

Oświadczenie Prezydenta Roosevelta

Jestem przeciwny redukcji płac

Jeżeli się pragnie się przywrócić dobrobyt, należy zwiększyć a nie zmniejszyć siłę kupna

Na ostatniej konferencji prasowej prezydent Roosevelt wypowiedział się kategorycznie przeciwko zmniejszeniu zarobków, czego domagają się kierownicy przemysłu metalurgicznego. Jestem przeciwny redukcji płac — oświadczył prezydent — ponieważ rynki przemysłu we zależą od siły kupna ludności robotniczej, a jeżeli pragnie się przywrócić dobrobyt, to należy zwiększyć, a nie zmniejszyć tę siłę kupna, jeżeli przemysł obniży płace, to rząd będzie musiał szukać innych sposobów stworzenia siły kupna.

To ostatnie zdanie prezydenta tłomaczone jest naogół jako wskazówka, że prezydent ucieknie się do polityki wielkich wydatków federalnych.

517.342 bezrobotnych

Dalszy wzrost bezrobocia w Polsce

Z danych statystycznych Funduszu Pracy wynika, iż w dniu 15 stycznia r. b. liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 517.342 osoby. Wzrost liczby bezrobotnych w ciągu dwóch tygodni od 1 do 15 b. m. wyniósł 54.335 osób. Na przestrzeni jednego miesiąca, od 15 grudnia r. ub. do 15 stycznia r. b. wzrost liczby bezrobotnych wyrażał się w cyfrze 124.642 osoby.

Zbrojne oddziały robotnicze

będą broniły Meksyk przed faszyzmem

„Herald Tribune" donosi z Meksyku, że rada narodowa konfederacji robotników meksykańskich wprowadziła „militaryzację" wszystkich związków zawodowych, należących do konfederacji. Milicje robotnicze nie będą nosiły ani uniformów, ani broni. Decyzja ta, jak oświadcza konfederacja, nie jest zwrócona przeciwko armii, gdyż armia jest powołana do obrony pokoju i instytucji narodowej. Konfederacji zaś chodzi o wychowanie fizyczne członków oraz o odparcie w razie potrzeby napaści grup faszystowskich.

Pod rządami faszystów rumuńskich

Aresztowania wśród socjalistów

W związku z ostatnimi aresztowaniami wśród socjalistów, prasa rumuńska pisze, iż w kompetentnych kołach politycznych mówi się o tym, że partia socjalistyczna w Rumunii ulegnie rozwiązaniu. Również rozwiązane mają być związki zawodowe, jak to zapowiedział niedawno w jednym ze swych przemówień minister pracy

Jasno-czerwone smugi ogniste nad Polską

Niezwykła zjawa na niebie

Zorza Polarna oświetliła wczoraj prawie całą Europę

Niezwykłe zjawisko zorzy polarnej obserwowane było wczoraj niemal w całej Europie. W Riukan w departam. Telemark miasto było „oświetlone" zorzą, tak że było widno niemal jak w dzień, w Portugalii zjawisko to obserwowano po raz pierwszy, od lat 40. W Belgii zorza widziana była na całym wybrzeżu budząc żywy niepokój wśród rybaków.

Depesze nadchodzące z Holandii donoszą, że zjawisko zorzy polarnej wywołało zaburzenia w komunikacji telegraficznej na skutek wpływów prądów magnetycznych.

Niezwykłe to zjawisko krakowskie obserwatorium astronomiczne zaobserwowało wczoraj trzykrotnie. Pierwsze zjawisko zorzy skończyło się o godz. 21.18, drugie trwało od godz. 21.31 — 22.12 a więc pełnych 42 minut, wreszcie trzecie zaczęło się o godz. 22.35, zanikając powoli po godz. 23-ej. Przez cały czas jednak była nad północną częścią nieba duża jasność. Zjawisko podobne niezmiernie rzadko zdarza się w takich rozmiarach i w podobnie urozmaiconej formie, w ciągu trzech kolejnych zjawisk zachodziła t. zw. draperia zorzy polarnej i promienie i słupy w kolorach najrozmaitszych od seledynowego do silnej czerwieni, przy czym o godz. 21.45 natężenie zorzy było tak silne, że swobodnie można było przy jej świetle odczytać zegarek a światło gwiazd niknęło zupełnie na jasnym tle nieba.

W Warszawie zaobserwowano zorzę polarną, o godz. 21.30 czasu środkowo - europejskiego — lecz mgła oraz refleksy świateł miejskich tłumiły częściowo świetność zjawiska. Dopiero po północy na tle zupełnie już pogodnego nieba i po częściowym zgaszeniu świateł miejskich, zjawisko mogło być obserwowane w całej okazałości. Północną stronę nieba raz po raz przecinały ogniste — chwilami mocno rubinowe, — to znów jasno czerwone, niemal ceglasto zabarwione, smugi zorzy, wachlarzowato wychodzące spod północnego horyzontu. Jednocześnie dwa chwilami mocno zabarwione płaty, jakby obłoki, zapaliły się po obu stronach gwiazdy polarnej (na tle gwiazd Woźnicy i Lutni), naprzemian gasnąc, — to znów rozpłomieniając na żywym silnym blasku. Też przed godziną 2-gą zorza zaczęła stopniowo przygasać, smugi czerwone bledną. O godz. 2.30 nad ranem zjawisko zniknęło zupełnie.

Kontratak wojsk rządowych na froncie Teruel

Faszyści wyparci z szeregu pozycji

Radio Barcelona ogłosiło wczoraj komunikat oficjalny następującej treści: odcinek armii wschodniej — nasze oddziały rozpoczęły o świcie natarcie na froncie Teruelu i po przełamaniu oporu powstańców, obsadziły górę 1070, Lacalla de Loalla i szereg innych punktów na tym odcinku. Liczne eskadry samolotów nieprzyjacielskich usiłowały przeszkodzić naszej akcji, jednak dzięki osłonie lotnictwa rządowego usiłowania powstańcze zawiodły. Zdobyte stanowiska do końca dnia zostały utrzymane.

Szef wileńskiego „Ozonu" zawieszony

za obronę gen. Żeligowskiego

Dnia 25 b. m. w związku z oświadczeniem, podanym w prasie wileńskiej z dn. 23 b. m., przewodniczący okręgu wileńskiego organizacji wiejskiej Obozu Zjednoczenia Narodowego inż. Stanisław Perzanowski został zawieszony w czynnościach przez szefa O. Z. N. gen. Skwarczyńskiego.

Inż. Perzanowski zgłosił się dn. 26 b. m. do szefa Obozu Zjednoczenia Narodowego, gen. Skwarczyńskiego, składając rezygnację z zajmowanego dotychczas stanowiska. Szef Obozu Zjednoczenia Narodowego rezygnację przyjął, powołując tymczasowo na stanowisko przewodniczącego organizacji wiejskiej Obozu Zjednoczenia Narodowego okręgu wileńskiego p. prof. Staniewicza. (PAT.).

Kto wygrał

milion

We wczorajszym ciągnieniu 40 państwowej loterii klasowej główna wygrana 1 miliona zł. padła na numer 17270. Dokładną tabelę loterii podajemy na str. 5-ej.

Za ciasno robi się w powietrzu

W związku z rozwojem linij lotniczych i zwiększającym się coraz bardziej niebezpieczeństwem zderzeń powietrznych, angielskie ministerium lotnictwa wydało nowe przepisy dla lotników. Przepisy ustalają, iż w razie mgły i słabej widzialności w powietrzu, samoloty kursować będą na pewnej wysokości, tylko w jednym kierunku, co wyłączy możliwość zderzenia. Przepisy dotyczą lotów nad Anglią i Irlandją, natomiast nie obejmują przestrzeni ponad kanałem La Manche.

Obchód rocznicy Lenina

obchodem ku czci.. Stalina

Według tradycji lat ostatnich obchód rocznicy zgonu Lenina staje się wyłącznie obchodem ku czci Stalina. Obecna 14-ta rocznica nie stanowi wyjątku. Wszystkie dzienniki sowieckie, zaczynając od składania hołdów dla zmarłego, przechodzą niezwłocznie do podkreślenia, iż „dzieło Lenina żyje wyłącznie dzięki Stalinowi". „Prawda" Nr. 21 zamieszcza artykuły, których tytuły mówią za siebie: „Działacz polityczny typu Lenina-Stalina". „Leninowska bezkompromisowość i nieprzejednanie". Artykuły te mają na celu uzasadnienie terroru, stosowanego przez Stalina w stosunku do „starych bolszewików" — autorytetem Lenina i każdy z nich podkreśla „wierność Stalina zasadom taktyce i strategii Lenina.

W Palestynie bez zmian

Podczas napaści Arabów na autobus przewożący podróżnych żydowskich, zraniono kilka osób, nie zaś dwie, jak podawały poprzednie komunikaty. Autobus został napadnięty w drodze z Jerozolimy mniej więcej w odległości 10 km. od tego miasta. W chwili gdy kierowca autobusu zamierzał [illegible] w drogę, napastnicy rzucili poraniła ciężko kilka osób.

Okręt nazwano poraz pierwszy nazwiskiem dziennikarza

W stoczni firmy „Harland i Wolff" spuszczono na wodę statek motorowy przeznaczony dla linii okrętowej „Holt Line". Został on nazwany „Delane" od nazwiska słynnego redaktora „Times'a" z połowy 19go wieku. Jest to pierwszy wypadek nazwania statku nazwiskiem dziennikarza, celem uczczenia jego pamięci.

Jaką będziemy mieli dziś pogodę?

Po krótkotrwałych [illegible] nadal ponowne przejście do typu pogody o zachmurzeniu zmiennym, — miejscami przelotny deszcz. Nocą gdzieniegdzie przymrozki.

Krążowniki japońskie napadają na chińskie dżonki

Nieopodal portu Yulin na wyspie Hainan odbyła się bitwa pomiędzy japońskim statkiem wojennym i licznymi dżonkami chińskimi, które zmuszone zostały do ucieczki.

Karykatura

„Projekt" nowej ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu

Lud polski coraz natarczywiej, energiczniej, coraz bardziej masowo żąda zmiany ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu. Chce mieć głos! chce mieć wpływ! chce mieć kontrolę!

Całe społeczeństwo z niecierpliwością czeka chwili, gdy odpowiednie czynniki przystąpią wreszcie do zmiany ordynacji. Oczywiście w duchu demokratycznym! Socjalistyczna delegacja u p. Prezydenta dała wyraz tym nastrojom i poglądom społeczeństwa.

I oto wyłania się pierwszy „projekt"... Wylatuje pierwsza jaskółka. Mówimy o terenie Sejmu. Dzienniki publikują „projekt" p. posła Ducha i dodają, że ten „projekt" ma być wniesiony na najbliższym posiedzeniu Sejmu.

Kto stoi za tym „projektem"? Kto go inspirował? Nie wiemy dokładnie. Słyszeliśmy, że to pomysł indywidualny pomysł p. Ducha. Zobaczymy.

W każdym razie uważamy ten „projekt" za żałosną karykaturę tego, o co walczy i czego domaga się polskie społeczeństwo, polski lud.

Na czym polega „projekt"?

Posłów ma być 320, wybieranych w okręgach (294) i z list państwowych (26). W 98 okręgach wyborczych będzie się wybierało po 3 posłów w okręgu. Miasta mają być nieco uprzywilejowane (np. Warszawa ma wybierać 18 posłów). Ale istota rzeczy polega na tym, że nie ma wolności zgłaszania kandydatur! „Kolegia" wyborcze pozostają! Tu tkwi naturalnie istota rzeczy. Myślą projektodawcy jest — trochę rozluźnić obecne „kolegia" — w nadziei, że w ten sposób zostaną jednak zaakceptowane przez opozycję. Ale rozluźnić tylko trochę, by — przy wiadomym nacisku — zapewniły absolutną większość sanacji i „przepuściły" (przez sito) tylko niezbyt wielką grupę opozycji.

Projekt (wedle doniesień dzienników) przewiduje głosowanie na listy, zgłaszane w t. zw. kolegium okręgowym, ustalane ostatecznie przez kolegium. Kolegium okręgowe składać się ma z delegatów, wybranych (w jaki sposób?) po jednym na każdy obwód wyborczy, liczący conajmniej 300 a nie przekraczający 500 wyborców, uprawnionych do głosowania. Liczniejsze obwody wybierają większą ilość delegatów (2—4). Wybór delegatów odbywa się na zasadzie ograniczonego prawa głosowania polegającego na tym, że w obwodzie wybierającym jednego lub dwu delegatów, wyborca głosuje tylko na 1 kandydata, w obwodzie wybierającym 3 delegatów na 2 delegatów, zaś w obwodzie wybierającym czterech delegatów tylko na trzech.

Wybrani delegaci ustalają ostatecznie listy kandydatów po selskich.

Chytra mechanika. Ale dalej! Prawo zgłaszania list kandydatów w kolegium okręgowym projekt pos. Ducha przyznaje KAŻDEJ GRUPIE DZIESIĘCIU DELEGATÓW. Listy te staną się ważne o ile uzyskają w kolegium wyborczym conajmniej 20 PROCENT WAŻNIE ODDANYCH GŁOSÓW.

W ten sposób wybory są właściwie dwukrotne: raz do kolegiów, drugi raz do Sejmu. Wybory naturalnie stają się pośrednie — nie w tym znaczeniu, że wybrani wyborcy głosują na posła, lecz w tym, że dopiero „delegaci" ustalają kandydata.

Wyrachowanie polityczne polega naturalnie na tym, że w procesie wyboru „delegatów" i późniejszego głosowania obranych „delegatów" w „kolegiach" można będzie w poszczególnych wypadkach nie dopuścić do uzyskania 20% głosów delegackich. Naturalnie ewentualna presja podczas samego aktu głosowania do Sejmu także zostaje.

Cóż więcej? Jak z listą państwową?

Listy państwowe mogą zgłaszać na ręce Generalnego Komisarza Wyborczego bądź wyborcy (po 1000) lub 10 posłów do któregokolwiek z trzech ostatnich Sejmów.

Dalszych szczegółów o listach państwowych nie znamy.

Wreszcie Senat. Tu p. Duch zastosowuje „pluralizm" (wyborca posiada ewentualnie po kilka głosów), dochodzący do 10 głosów w jednym ręku! Głosy dodatkowe otrzymuje się za wykształcenie (!), za zasługi obywatelskie, za służbę wojskową, za ordery, za piastowane już mandaty w Sejmie, za stanowiska w Samorządzie, za organizacje zawodowe i stowarzyszenia wyższej użyteczności. Natomiast zgłoszenie list kandydackich do Senatu nie jest zbyt trudne (1000 wyborców, albo 50 członków kolegium okręgowego albo 10 posłów do jednego z 3-ch ostatnich sejmów).

Taki jest pono ten „projekt" posła Ducha — wedle doniesień prasy.

Ten „projekt" może mieć ostatecznie tę zasługę, że przełamuje milczenie w sprawie ordynacji na terenie Sejmu. Może zmusić sejm do ustosunkowania się do problemu. Stawia problem wyborów konkretnie przed całym krajem.

Ale merytorycznie — powtarzamy — jest karykaturą żądania ludu. Robotnik, chłop, pracownik chcą swobody stawiania kandydatur. Na tych wszelakich „sitach" „kolegialnych" poznali się już dobrze! Rozumieją, że cała ta „chytra mechanika" różnych „sit" służy do kosławienia woli społeczeństwa, do celowego i systematycznego „regulowania" aktu wyborczego przez wiadome czynniki.

Masy pracujące domagają się wyborów naprawdę swobodnych, naprawdę demokratycznych. Odrzucają i „sita" „kolegiów" i pluralizm (do 10 głosów!) głosowania.

K. Czapiński.

50 milionów dolarów ofiarował na cele lekarskie

Milioner amerykański Edward Harkness ofiarował 8 milionów dolarów na cele higieny. Ofiarodawca zastrzegł sobie, że dochód z 3 miln. dol. ma być używany na cele rozwoju szpitalnictwa po wsiach, 5 miln., zaś na cele badań lekarskich i kształcenie lekarzy.

Dotychczasowe dary p. Harknoss na cele lekarskie wynoszą 50 milionów dolarów.

NOWY NUMER „EPOKI"

Ukazał się Nr. 3 (106) demokratycznego czasopisma „EPOKA" i zawiera treść ciekawą i pouczającą. J. Czermiński w artykule p. t. „Nieprzedawniona deklaracja praw nauczyciela polskiego" przypomina dawniejszą postawę ideologiczną i polityczną nauczycielstwa polskiego. M. Jordan w szkicu p. t. „Pora spojrzeć bezstronnie w Noc Styczniową" poddaje rewizji poglądy na treść społeczną powstania. Zb. Ziemski drukuje pierwszą część wnikliwego studium literackiego p. t. „Andrzej Strug i Karol Irzykowski", dwaj ludzie — dwa żywoty". Kolumna p. t. „Głos mają młodzi" przynosi artykuł Krystyny Stojanowskiej p. t.: „Zagadnienia seksualne w życiu i wychowaniu współczesnym" oraz wiersz Krystyny Czerskiej p. t. „Mój most". Rzecz p. t. „Dokąd idziemy?" zawiera zdumiewające podobieństwo aktów [illegible] nego w 1874 r. i 1937 r. [illegible] w artykule p. t. „Podstawowe [illegible] nie Francji" odsłania istotną [illegible] przesilenia politycznego. Artykuł wstępny p. t. „Jak wyzwolić energię gospodarczą Polski?", — wyjaśnia rolę w naszym życiu kartelu i folwarku. Rubryka „Z dnia na dzień" przynosi wiązankę felietonów polemicznych p. t.: „Antoni Słonimski sam na sam z losem", — „Praszczur Stanisława Piaseckiego", — „Pan Nowakowski się zabłąkał", rubryka zaś p.t. „Na widowni polskiej i światowej" przynosi: „Jeszcze jeden laur I.K.C.", Goethe, Lessing i Schiller — wygnani". — „Nie chowajmy głowy w piasek". — „Wyjaśnienie w sprawie „Kuriera Demokratycznego". Cena 30 gr. Adres redakcji i administracji: Warszawa, Ordynacka 5.

Przegląd prasy

NIEZADOWOLONA „GAZETA POLSKA".

„Gazeta Polska" w przeglądzie prasy wyraża niezadowolenie z naszych sprawozdań z posiedzeń Międzynarodówki Socjalistycznej. Nie są —powiada — jasne i przemilczają poufne szczegóły. A poza tym w ogóle trzeba się zdecydować — albo poufne obrady Międzynarodówki albo interes i stanowisko Państwa.

Bardzo to prymitywne. Przypomnimy „Gazecie" jedno: do Międzynarodówki należał w swoim czasie Józef Piłsudski. A wówczas też nie brakło spraw poufnych. Zresztą na posiedzeniach Egzekutywy poufne są tylko szczegóły. Cała polityczna działalność Międzynarodówki jest dostępna dla wszystkich.

Czy nie uważa „Gazeta", że np. Liga Narodów jest też „Międzynarodówką"? A organizacja kleru i klerykalnej polityki?

ENDECJA A WOJSKO.

P. Januszajtis w „Dzienniku Narodowym" omawia zagadnienie armii i polityki. Uważa, że trzeba armię trzymać zdala od polityki. Świetnie... Ale co trzeba konkretnie dla tego zrobić? Oto poprostu — zendeczyć armię! Ależ to znaczy rozpolitykować armię, upartyjnić wojsko! powie ktoś. Nie, odpowiada p. J., bynajmniej. Stanowisko „narodowe" — to po prostu „racja stanu":

> Ja wychodzę z tego założenia, że ideologia narodowa, ta, którą głosi dziś *Stronnictwo Narodowe* na podstawie kilkudziesięciu lat wytężonej intelektualnej i czynnej pracy jego twórców — *nie jest ideologią* czy programem „partii". (!!). Jest ona wykładem polskiej *racji stanu*, kwestią życia lub zagłady narodu i państwa polskiego. Tak jak każdy laik rozumie, że państwo musi mieć swoje granice, administrację i wojsko — tak samo elementarną, dla każdego dostępną i dla każdego Polaka zrozumiałą stać się musi zasada, że Polska ma być *państwem Polaków*.

Jest to twierdzenie po prostu żenujące w swym prymitywizmie: wszak każda polska partia uważa swe stanowisko za „rację stanu". Krótko mówiąc, p. J. pod pozorem „racji stanu" chce wojsko polskie upartyjnić, zendeczyć. Jest to „postulat" ważny, który zwróci zapewne powszechną uwagę, zwłaszcza w kołach legionowych...

Ale co dalej? — Przecie w Polsce trzecia część ludności to nie są Polacy! Czy więc nacjonalistyczna polska ideologia może stać się ideologią wojska? Co z Żydami chce p. J. zrobić — wiadomo. Ale co zrobić z Białorusinami i Ukraińcami (czyli „Rusinami" — jak wyraża się autor). Odpowiedź jakaś — „naiwna":

> Jeżeli cała budowa naszego państwa, a razem z nim i naszego wojska — korpus oficerski, podoficerski, wszystkie jego komórki będą naprawdę polskie, przepojone ideą narodową, przeniknięte głębokim entuzjazmem, wolą walki i odwagą odnoszenia zwycięstw (tak!), *to te mniejszości przystosują się do nas*.

Tylko tyle. A czy p. J. nie sądzi, że endecka ideologia raczej odepchnie, raczej rozgoryczy tych Ukraińców i Białorusinów?

Wątpimy bardzo, by p. J. swoimi planami przysłużył się wojsku, jego sile i spoistości. Te cytowane rozważania p. J. mają niewątpliwie jedną „zasługę" — wyraźnie wskazują, jak szkodliwą jest idea endecka w wojsku!

CZY OZON JEST PARTIĄ UPRZYWILEJOWANĄ?

W poniedziałkowym „Słowie" znajdujemy ciekawe uwagi Cata na temat legalności krytyki O. Z. O. N-u. Oto w „Słowie" — powiada — skonfiskowano (a potym konfiskatę cofnięto) słowa następujące:

> Dziś Ozon chce również jednoczyć naród, ale nie dziwimy się, że mu się to nie udaje, gdyż *zjednoczenie bez celu, jest też zjednoczeniem bez sensu*.

Jakim prawem — pyta Cat — skonfiskowano ten ustęp? Później konfiskatę cofnięto, i Cat. widzi w tym triumf obecnej konstytucji; pisze:

> Konstytucyjno - prawna sytuacja Ozonu jest w Polsce *taka* [illegible] *każdego innego stronnictwa*, czy organizacji politycznej, jak stronnictwa narodowego, *socjalistycznego* ludowego i innych stronnictw pomijając oczywiście te, które są przez władze rozwiązane, lub zakazane. A tymczasem oto urzędnik ze Starostwa czuje się w obowiązku konfiskować nasze pismo za krytykę Ozonu, czy też za *wypowiadanie mu niepomyślnych horoskopów*. Jest to oczywiście niekonstytucyjne, nieprawne, gdyż Konstytucja nie mówi o *żadnych przywilejach* [illegible] takiej czy innej organizacji politycznej i ani władza administracyjna w swem urzędowaniu, ani urząd prokuratorski nie jest powołany do stawania w obronie Ozonu.

Uwagi słuszne. Ozon nie jest bynajmniej partią uprzywilejowaną. Pod tym względem obserwujemy wciąż chwiejności w polityce władz administracyjnych. Jeśli te stosunki zaczynają się wreszcie zmieniać — bardzo dobrze.

TERESA BLUM.

Zmarła żona tow. Bluma, znanego szefa bratniej partii socjalistycznej Francji. „Populaire" poświęca zmarłej serdeczne słowa w niedzielnym numerze na wstępie. Tow. Bracke pisze o zmarłej w wyrazach najserdeczniejszych. Tow. Serol pisze, że wszyscy w partii cierpią wraz z „ukochanym szefem".

„Populaire" podaje krótki życiorys zmarłej towarzyszki. Należała do partyjnej organizacji (federacji Sekwany) od przeszło 10 lat. Brała żywy udział w ruchu kobiecym.

Oficjalne sfery Francji złożyły tow. Blumowi wyrazy najserdeczniejszej kondolencji.

Nasza partia, jak czytelnicy wiedzą, przesłała tow. Blumowi wyrazy współczucia.

K. CZ.

Przeciw dzikim gromadnym napadom

Odezwa lwowskich profesorów

Na ogólnym zebraniu profesorów politechniki lwowskiej w dn. 21 b. m. zapadła uchwała wydania odezwy do młodzieży, która to odezwa też dziś została podana do wiadomości młodzieży przez wywieszenie jej na murach uczelni. Odezwa ta mówi m. in.

„Nie możemy przemilczeć i dostatecznie silnie nie napiętnować metod, jakimi pewna część młodzieży posługuje się w osiąganiu swych zamierzeń i celów. Wypadki dzikich w swych przejawach, gromadnych napadów na pojedyńczych studentów na terenie szkoły budzą odrazę, a brak reakcji ze strony większości młodzieży na te niegodne akademickiego honoru fakty budzi w nas stale wzrastające zaniepokojenie o tę młodzież, która w przyszłości jako oświecona część społeczeństwa ma do spełnienia tyle kulturalnych i szczytnych zadań dla Państwa.

Nie poszanowanie władzy rektora i senatu, stosowanie wobec tych władz gwałtu i terroru, naraża na niebezpieczeństwo autonomię szkół akademickich, przywiej ej gwarantujący właściwe spełnienie ich roli w życiu państwa. Niech młodzież zrozumie, że stale ujawniający się brak posłuchu dla autonomicznych władz szkolnych pociągnąć musi za sobą ku szkodzie ogólnej zastosowanie środków niweczących autonomię. Niech młodzież wie, że odpowiedzialność za ewentualne wprowadzenie takiego stanu będzie tylko ona ponosić",

Co robi na kolejach

strażnik z rewolwerem

Min. Komunikacji płk. Ulrych, w odpowiedzi na różne sprawy, poruszone w dyskusji nad budżetem Min. Kom. w sejmowej Komisji Budżetowej, wyjaśnił m. in. [illegible]

„Wspomniano tu o strażniku z rewolwerem. Jest to ochrona kolejowa. Kosztuje 8 milionów złrocznie, jabym jutro ją zlikwidował, ale muszę pamiętać o odwrotnej stronie medalu służby kolejowej. Ochrona kolejowa udaremniła w jednym kwartale 3.262 napady, ujęła 672 sprawców, odebrała 195.000 ton skradzionego węgla, 6.287 kilo żelaza, w pociągach zatrzymano 6.151 jadących bez biletu. Gdybym jutro zlikwidował tę ochronę, Ministerium Komunikacji musiałoby płacić olbrzymie odszkodowanie".

74 ludowców

uniewinnił sąd w Rzeszowie

W dniu 25 b. m. w Sądzie Okręgowym w Rzeszowie odbyło się 79 rozpraw, które są wynikiem kar administracyjnych, nałożonych przez starostwo rzeszowskie na chłopów za różne przekroczenia w czasie strajku chłopskiego.

Oskarżeni odwołali się do Sądu Okręgowego w Rzeszowie. Sąd Okręgowy, po wysłuchaniu sprawy, uniewinnił wszystkich z wyjątkiem 5-ciu oskarżonych, którym karę zatwierdził względnie obniżył.

Ta masowa sprawa w Rzeszowie, a następnie wyrok uwalniający 90 proc. oskarżonych, zrobiły duże wrażenie.

Uwolnieni od winy i kary

Rozprawa o strajk okupacyjny

W poniedziałek zakończona została rozprawa sądowa przeciwko 143 robotnikom fabryki „Chemimetal" w Zawierciu, oskarżonym o użycie przemocy podczas strajku okupacyjnego w maju ubiegłego roku.

Po przemówieniu obrońcy Brandysa *sąd ogłosił wyrok, uwalniający robotników od winy i kary*.

Sytuacja na Warcie

Poziom wody jest wciąż b. wysoki

Sytuacja w górnym biegu dorzecza Warty uległa poprawie. Do Uniejowa koryto rzeki zostało oczyszczone z zatorów i woda spływa w dół rzeki. Natomiast od Koła do granic woj. łódzkiego przy Pyzdrach poziom wody na Warcie jest bardzo wysoki.

Utworzyły się nowe zatory przy wsiach: Glinka i Chorzeń, pow. kolińskiego. Zatory utrzymują się również przy wsi Ladoródź oraz przy Pyzdrach, tuż przy ujściu Prosny. Woda rozlewa się szeroko, w związku z czym szereg wsi ewakuowano. Na rzece Pilicy na terenie pow. piotrkowskiego oddziały wojskowe rozbiły kry lodowe przy pomocy ładunków wybuchowych.

Milion dolarów odszkodowania

za zatopioną kanonierkę „Panay"

W kołach zbliżonych do departamentu spraw zagranicznych Ameryki twierdzą, że Stany Zjednoczone zażądają odszkodowania w wysokości 1 miliona dolarów za zatopioną w dniu 17 grudnia na rzece Jangtse kanonierkę „Panay". Podkreślano przy tym, że suma ta nie jest grzywną, lecz przedstawia rzeczywistą wartość zatopionej kanonierki oraz zawiera wysokość odszkodowań, które Rząd Stanów zapłaci rodzinom z powodu śmierci osób, znajdujących się na kanonierce.

Kradzież amunicji

W nocy z dnia 23 b. m. dokonano w Katowicach włamania do składu broni i amunicji Romualda Mędlewskiego w Katowicach, przy ul. Młyńskiej. Łupem złodziei padło 80 rewolwerów automatycznych oraz wielka ilość naboi. Policja prowadzi energiczne dochodzenie.

Obrona

przed niepożądaną „klientelą"

Jak donosi ostrawskie „Czeske Slovo", krawcy praskie powołali do życia nową organizację, której zadaniem będzie obrona zawodu krawieckiego przed... niepożądaną klientelą. Organizacja ta wydać ma niebawem t. zw. „czarną księgę", w której opublikuje nazwiska osób nie płacących rachunków krawieckich.

Zamiast wieńca na trumnę

(PAT). W związku ze śmiercią starosty w Jarocinie ś. p. Jerzego Niedziałkowskiego, p. minister spraw wewnętrznych gen. Sławoj Składkowski zamiast wieńca na trumnę przekazał zł. 200 na ręce p. wojewody poznańskiego na pomoc dla bezrobotnych powiatu jarocińskiego.

Pokwitowania

NA GŁODNE DZIECI HISZPANII.

E. N. Zł. 5.

NA ROBOTNICZE TOW. PRZYJACIÓŁ DZIECI.

H. Czesławski Zł. 2.

„Ostatni tysiąc" zł. 1,40.

Bez programu nie obejdzie się

Przemówienie p. premiera Sławoja - Składkowskiego w sprawie mniejszości narodowych można określić słowem — „sympatyczne". Były tam akcenty bezpośredniości i szczerości, były słuszne słowa potępienia dla objawów nienawiści i barbarzyństwa w stosunku do mniejszości. P. premier do sprawy mniejszości — jak zresztą i do innych spraw — podchodzi od strony raczej uczuciowej, niż rozumowej i traktuje ją raczej odruchowo.

Zbyteczne tłómaczyć, że w ten sposób nie rozwiąże się sprawy mniejszości. Bo sprawę tą — dokładniej mówiąc: te sprawy — trzeba rozwiązać, one same się nie rozwiążą. Aby zaś rozwiązać sprawy mniejszości narodowych w Polsce, trzeba mieć program. Bez programu się nie obejdzie; bez programu nie wiadomo co i jak robić. A p. premier wzbrania się wygłoszenia programu, dlatego, że — jak twierdzi — „ten program wynika z dnia codziennego tak dla Polaków, jak Ukraińców i Żydów".

Otóż naszym zdaniem — nie wynika. Rzecz się ma, zdaniem naszym, odwrotnie. Praktyka dnia wynika z programu, albo z — braku programu. Potwierdzenie słuszności naszego poglądu znajdziemy ; w mowie p. premiera. Oświadczył mianowicie, że Rząd tępi i będzie tępił objawy barbarzyństwa w imię spokoju i sprawiedliwości w Polsce. Ale jakże jest z tym „ghettem ławkowym", niewątpliwym objawem barbarzyństwa? Istnieje ono i zakłóca normalny bieg nauki na uczelniach. Czemu tak się dzieje? Wydaje się nam, że to właśnie brak programu w sprawie żydowskiej jest przyczyną tolerancji i chwiejności na tym punkcie.

Albo drugi przykład. P. premier doradza Ukraińcom, by się nie niecierpliwili, by „nie ulegali uroszczeniom przyśpieszenia w sposób gorączkowy swego rozwoju". Apel p. premiera byłby uzasadniony, gdyby Ukraińcy wiedzieli, jaki jest program Rządu w sprawie ukraińskiej i gdyby ten program zaspokajał — w stopniu większym czy mniejszym, to nas tu narazie nie obchodzi — ich potrzeby narodowe.

Zresztą ze słów własnych p. premiera wynika jasno, że program jest niezbędny, że praktyka „dnia codziennego" nie wystarcza. Stwierdził bowiem — i słusznie — że Rząd musi patrzeć na dalsze cele Państwa i je regulować, że Rząd musi stwarzać warunki, któreby sprzęgły większość polską z mniejszościami, że Rząd musi stworzyć „pewnego rodzaju minimum warunków" współżycia.

Jak tego wszystkiego dokonać bez programu w sprawach mniejszości, bez programu w sprawie ukraińskiej, bez programu w sprawie żydowskiej?

Nie, bez programu stanowczo się nie obejdzie. Sprawy mniejszościowe, a przynajmniej dwie z nich, właśnie te, o których mówił p. premier, mianowicie ukraińska i żydowska już dojrzały do rozwiązania, jeśli nie całkowitego, to przynajmniej częściowego, lub stopniowego.

(jmb.)

Na drodze do „Mitteleuropy"

Nowy rząd rumuński po objęciu władzy złożył oświadczenie, że pragnie utrzymać stare stosunki przyjacielskie, a uzupełnić je nowymi przyjaźniami (z Niemcami i Włochami). To znaczy — chce być dobrze z całym światem. Tylko jak wykonać i w czyn wprowadzić tak piękną deklarację, skoro wielcy tego świata są ze sobą skłóceni?

Echo, które się odezwało z kilku stolic, wskazuje, że niełatwo przyjdzie rządowi p. Gogi utrzymać starych, a zarazem zjednać nowych przyjaciół. Nowi przyszli przyjaciele ciągną na swą stronę, pragnąc oddalić Rumunię od dotychczasowych przyjaciół, a ci ostatni nie tają swej nieufności i nie szczędzą ostrzeżeń.

W odpowiedzialnych kołach włoskich — pisała „Informazione Diplomatica" — sądzi się, że nowa sytuacja rumuńska (powstanie nowego rządu) jest znakiem głębokiej przemiany, nie tylko wewnętrznej, lecz w całym dorzeczu naddunajskim.

W Bukareszcie powstał nowy rząd prawicowy — głosiła „Stampa" — który zamierza stworzyć system autorytatywny. Po Polsce, Węgrzech i Jugosławii ulega obecnie także Rumunia sile przyciągającej włosko - niemieckiego bloku, który panuje nad życiem politycznym Europy.

Jeżeli pominiemy przesadę właściwą fantazji włoskiej o panowaniu bloku włosko - niemieckiego nad Europą, to nas musi zastanowić (i razić) wliczanie Polski do klienteli tego bloku, nawet bez osłonek ideologicznych.

Z większą powściągliwością i ostrożnością wyraziła swe zadowolenie z rządu p. Gogi prasa niemiecka.

P. Goga zawsze nalegał na konieczność dla Rumunii — przypominał „Voelkischer Beobachter"— wejścia z „narodowo - socjalistycznymi" Niemcami w stosunki przyjacielskie. Mamy wszelkie dane, żeby śledzić rozwój sytuacji w Rumunii nie tylko z zainteresowaniem, lecz pełni nadziei.

Nowy rząd rumuński — tłumaczyła „Koelnische Zeitung"— będzie uprawiał zagraniczną politykę „samodzielności i swobodnej decyzji". Polityka samodzielności może oznaczać pielęgnowanie dobrych stosunków z wszystkimi innymi państwami, nawet gdyby takie stanowisko Rumunii miało być mało przyjemne dla sprzymierzonej Francji. Właśnie pp. Goga i Cuza wcześ poznali wątpliwe strony jednostronnej francuskiej orientacji Rumunii.

A więc zapowiedź, że polityka „samodzielności" odwróci Rumunię od „jednostronnego" stosunku z Francją.

Nie oddawano się w Paryżu złudzeniom co do nowego kursu rumuńskiego. Prawicowi publicyści francuscy nie ulegli żadnym względom ideologicznym i ocenili zmianę rządu jako objaw zmiany w rumuńskiej polityce zagranicznej.

Totalna polityka — przestrzegał p. Buré — nie pozwala stanąć w połowie drogi. Król gra niebezpieczną rolę. Tylko niedwuznaczne oświadczenie Anglii, że się identyfikuje z Francją i z Małą Ententą mogłoby powstrzymać rozpoczęty rozwój i uratować dotychczasową politykę zagraniczną Rumunii. Wypadki w Bukareszcie — orzekł p. Henry de Kerillis — po podróży p. Delbosa mają wyraźne antyfrancuskie znaczenie.

Zarysowuje się — zapowiadał i przestrzegał p. Lucien Romier w „Figaro" — pewnego rodzaju formacja polsko - rumuńska, któraby służyłaby Niemcom i Włochom jako kurtyna wschodnia i jako magazyn aprowizacyjny. Formacja, która przedstawia się jako zręczność bezpośrednia, lecz która, — wcześniej czy później, zwie się gromem. Przeciąć lub rozluźnić węzły z państwami zachodnimi znaczy dla państw wschodnio- europejskich zerwać jedyne wędzidło, które przeszkadza rozpętaniu na własnej ziemi tych państw,— zderzenia niemiecko - rosyjskiego.

Są to ostrzeżenia, które nie powinny być nie zauważone ani w Bukareszcie ani w Warszawie. — Co do nas, możemy zaznaczyć, że czujność polskiej opinii publicznej od dawna jest już obudzona, choć dobór środków zapobiegawczych pozostawia jeszcze niejedno do życzenia.

Co się zaś tyczy Rumunii,— to Polska jest wysoce zainteresowana, żeby nasza aliantka pod flagą „samodzielności" nie zawinęła do portu, znanego pod nazwą „Mitteleuropa". Wspaniałe przyjęcie — które zgotowano premierowi jugosłowiańskiemu Stojadinowiczowi w Berlinie, nie wiele ustępujące okazałemu przyjęciu Mussoliniego, świadczy, jak wiele wagi przywiązują Niemcy do objektów swej polityki „Drangu" (pędu) ku środkowej Europie aż po Bałkany. Nowa przyjaźń niemiecko - jugosłowiańska ma służyć jako zachęta dla Rumunii. Powodzenie polityki p. Stojadinowicza — pisała „Koelnische Zeitung" z okazji tej wizyty — zachęca także Bukareszt do naśladownictwa, i właśnie podróż jugosłowiańskiego męża stanu do Niemiec wysunęła naprzód konieczność „usamodzielnienia" zagranicznej polityki rumuńskiej.

Otóż to, co Niemcy nazywają „usamodzielnieniem", to prowadzi państwa średnie i małe, leżące wzdłuż osi Berlin — Rzym, do „Mitteleuropy". Niemieckie plany przybierają wprawdzie na początek formy intensywnych stosunków ekonomicznych. Ale słusznie zwrócił „Temps" uwagę z okazji wizyty p. Stojadinowicza w Berlinie, że Niemcy dążą do stworzenia „Mitteleuropy" i że Jugosłowianie i inni nie powinni zapomnieć, iż nie ma hegemonii ekonomicznej bez hegemonii politycznej, a ta wyłącza wszelką niezależność.

Można oddawać się nadziejom, że państwa, położone między Berlinem a Rzymem, obronią się przed „Mitteleuropą", balansując między dwoma głównymi partnerami osi. Są to jednak spekulacje tylko na krótką metę: bo albo zwycięży partner silniejszy gospodarczo i militarnie, albo zwycięży uzgodniony apetyt obu głównych partnerów. W skutkach nie będzie różnicy dla uzależnionych państw średnich i małych środkowej i południowo - wschodniej Europy, czy znajdą się pod protektoratem osi Berlin — Rzym czy też w nowej „Mitteleuropie".

BENEDYKT ELMER.

W palącej sprawie mieszkaniowej

Opinia publiczna w Polsce, acz kolwiek mocno krępowana, dochodzi niekiedy do głosu.

Dlatego czynniki decydujące w sprawach budownictwa mieszkaniowego, doskonale są poinformowane, że społeczeństwo uznało jako palącą potrzebę, usunięcie klęski bezdomności, istniejącej w miastach i na wsi po 19-tu latach niepodległego bytu państwa.

Wyraźnie i zdecydowanie wypowiedział się w tej sprawie I Kongres mieszkaniowy, który w grudniu r. ub. obradował w Warszawie.

Zajął się tą sprawą Senat Rz. P., wyraźnie decydując, że najpilniejszą jest sprawa budowania małych mieszkań w jaknajwiększej ilości.

Setki artykułów publicystów wszelkich odcieni wskazują również, że brak mieszkań, zarówno jak fatalny stan dotychczasowych lokali, zajmowanych przez najszersze masy, zadaje kłam wszystkiemu, co się głosi o wymogach kultury, higieny i moralności.

Śmiało dodać możemy, że sama zasada obronności państwa wiele zależy od tego, jak mieszkają jego obywatele.

Bezsporna jest więc kwestia, że należy jaknajrychlej powetować błędy dotychczasowej polityki mieszkaniowej.

Dekret Prezydenta R. P. o rozbudowie miast powinien być interpretowany, jako wola państwa, by nietylko łagodzić, ale usunąć klęskę bezdomności i nędzy mieszkaniowej najszerszych zubożałych warstw ludności.

Licząc się z ubóstwem ludzi, poszukujących dachu nad głową, trzeba, nie zwlekając, bardzo wydatnie wyposażyć w znaczne kredyty i wszelkie przywileje budownictwo społeczne, najsurowiej przeciwdziałając prywatnej spekulacji terenami i materiałami budowlanymi.

Niestety, jak w wielu innych dziedzinach, opinia najszerszych warstw ludności niezamożnej nie jest brana w rachubę.

Decydują inne przemożne wpływy. Brane są pod uwagę jakieś inne, może bardzo „mocarstwowe" racje, a zaprzepaszcza się najżywotniejsze potrzeby społeczeństwa.

Bo oto kredyty na budownictwo mieszkaniowe, podzielone są na rok 1938 w ten sposób, że tylko ⅓ (jedna trzecia część) ma być przeznaczona na budownictwo małych mieszkań, a ⅔ na inne budownictwo reprezentacyjne, luksusowe, prywatnie dochodowe dla uprzywilejowanych.

Komentarze zbyteczne. Taka jest bowiem rzeczywistość polska.

Może jednak nie będzie bezcelowym zainteresować się, komu dostanie się owa ⅓ kredytów.

Kto, zdaniem czynników, dysponujących kredytami, ma dostarczyć ludności jaknajwiększej ilości tanich małych mieszkań?

Czy znowu, przede wszystkim, ma być popierana t. zw. „inicjatywa prywatna"?

Przecież rezultaty budownictwa prywatnego są powszechnie znane.

Tandetne budowle, wyposażone w bardzo prymitywne i powierzchowne rzekomo luksusowe urządzenia, korzystające z taniego długoterminowego kredytu i innych przywilejów, mają mieszkanka małe, ciasne, ale bardzo drogie. Komorne miesięczne za 2 pokoje niewielkie z małą kuchenką i ciemną ubikacją, z wstawioną do niej wanną, wynosi w stolicy na dalekich peryferiach od 135 zł. do 160 zł. bez opału, z centralnym ogrzewaniem komorne jest znacznie większe.

Albowiem wysokość czynszu w nowym domu, to sprawa najbardziej prywatna kamienicznika.

Nikogo z pośród czynników decydujących w Państwie ta sprawa nie obchodzi.

Wszystko inne, każdy dochód wynikający z pracy obywatela, jest mocno kontrolowany, obcinany, okładany podatkami zwyczajnymi i „specjalnymi", daninami, składkami i t. p. Tylko dochód kamienicznika w nowych domach jest nienaruszonym tabu.

Wiożony w dochód społeczny kapitał pracy, sprawności, inteligencji, zarówno, jak kapitał zdrowia i życia na wojnie przez inwalidów wojennych — ma minimalną wartość rentowną.

Natomiast kamienica, budowana za kredyty państwowe, ma w obliczu ustaw niczym nieograniczone, przez nikogo niekontrolowane prawo do najwyższej renty mieszkaniowej.

Należy jednak zastanowić się nad tym, że zadłużeni po uszy, źle wynagradzani urzędnicy i funkcjonariusze, mieszkający w nowych domach, długo tego stanu rzeczy nie wytrzymają.

Tak samo, jak robotnicy, liczne rzesze pracownicze domagają się zdecydowanego poparcia społecznego budownictwa, którego piękne wzory daje Warszawska Spółdzielnia Mieszkaniowa i Towarzystwo Osiedli Robotniczych.

Domagamy się ujawnienia dyspozycji kredytami państwowymi na budownictwo mieszkaniowe. Przecież, niepodobna, by kapitaliści czerpali pełną ręką z kredytów, które przede wszystkim powinny zaspokoić głód mieszkaniowy szerokich warstw społecznych. W dalszym dopiero rzędzie i w zupełnie inny sposób należy znaleść możność, aby wielkie kapitały prywatnych finansistów wyszły ze schowków w kraju i zagranicą i zaangażowały się wydatnie i samodzielnie w budownictwie mieszkaniowym.

Wielką rolę również w tej dziedzinie odegrać mogą i powinny zakłady i instytucje, dysponujące t. zw. funduszami lokacyjnymi.

Tą sprawą, wykraczającą poza ramy niniejszego artykułu, zajmiemy się innym razem.

S. Woszczyńska.

Na nowej niwie?

W prasie codziennej ukazał się komunikat jednej z nieurzędowych agencyj prasowych o kandydaturze na stanowisko wiceministra rolnictwa p. M. Jaroszyńskiego, prezesa związku rewizyjnego, związku powiatów i innych organizacyj.

Nie pierwszy raz wiadomość o nominacji na odpowiedzialne stanowisko publiczne wywołuje zdziwienie ze względu na brak fachowych kwalifikacyj kandydata. Nie zasługiwałby więc i tym razem na większy rozgłos sam fakt, że dotychczas p. Jaroszyński nigdy nic wspólnego nie miał z niełatwymi dziś zagadnieniami rolnictwa w ogóle, a zwłaszcza w ministerialnym zakresie działania.

Zgoła inne okoliczności skłaniają jednak do poświęcenia tu nieco uwagi domniemanemu kandydatowi.

P. Jaroszyński uchodzi za znawcę administracji samorządu terytorialnego, głównie ziemskiego. Tymczasem w dziedzinie tej, a przede wszystkim w sprawach ekonomicznych i finansowych, p. Jaroszyński doznawał poważnych porażek.

Np. głośna była reforma finansów komunalnych, przeprowadzona w końcu 1935 r. według projektu p. Jaroszyńskiego. Jak wiadomo, w następstwie tej reformy, ostatecznie załamała się gospodarka miast, zwłaszcza mniejszych.

Wiele krytycznych uwag ukazało się w prasie w roku ubiegłym o przebiegu i wyniku akcji oddłużania samorządu, kierowanej przez p. Jaroszyńskiego, jako prezesa centralnej komisji oszczędnościowo oddłużeniowej przy Min. Skarbu. Coraz jaskrawiej potwierdza się słuszność niejednokrotnie podnoszonych w prasie wątpliwości co do właściwie zastosowanych w wielu przypadkach zabiegów oddłużeniowych, co do trafności przyjętej metody rachunku, według której ustalane były dla samorządów plany spłaty długów, wreszcie co do samej organizacji i postępowania oddłużeniowego ,która od początku do końca szwankowała.

W lecie r. ub. na łamach naszego pisma (m. in. 6 lipca r. ub.) umieszczono polemikę z artykułami p. Jaroszyńskiego w „Gaz. Polskiej". W konkluzji obszernych uwag krytycznych i konkretnych przykładów, oświetlających jego rolę, jako wielokrotnego prezesa, wyrażono pogląd, iż „...w publikacjach p. Jaroszyńskiego trudno jest dopatrzeć się jakiejś linii przekonań, jakiegoś zdecydowanego stanowiska i wyraźnej opinii ,zapewne zagubionej w pośpiechu za koniunkturą polityczną..."

Ani częsta zmiana przez p. Jaroszyńskiego poglądów i stanowisk co do szeregu zasadniczych zagadnień samorządowych, ani jego koncepcja ustrojowa stolicy (na szczęście dotychczas nie zrealizowana), wreszcie ani mizerny dorobek istniejącej do r. 1934 pod przewodnictwem p. Jaroszyńskiego przy prezydium rady ministrów komisji do uzdrowienia gospodarki samorządu — bynajmniej nie przekonywają, iż p. Jaroszyński na polu pracy samorządowej jest mężem wyjątkowej miary, mężem „opatrznościowym", albo „niezastąpionym".

To też z punktu widzenia interesu samorządu nie powinna budzić obaw pogłoska o przeniesieniu p. Jaroszyńskiego ,który jest urzędnikiem państwowym, do służby w Min. Rolnictwa.

Bilans zbrodni gen. Franco

Dziennik „Diluvio", wychodzący w Barcelonie, zestawia bilans ofiar represji faszystów hiszpańskich w zajętych przez nich obszarach. Liczba zamordowanych robotników, chłopów, inteligentów (mężczyzn, kobiet, dzieci, starców), zamordowanych bez sądu w domu, na ulicy, lub na arenach publicznych w Bajadoz i Vittoria, wynosi:

15 tysięcy w Grenadzie,
5 tys. w Albaicin pod Grenadą,
14 tys. w Nawarra,
13 tys. w Bajadoz,
25 tys. w Sevilli,
50 tys. w czterech prowincjach Galicji,
7 tys. w Rio Tinto,
5 tys. w Palmie na Majorce.
Razem 139 tysięcy.

Wśród tych ofiar jest 640 nauczycieli, 182 adwokatów, 97 aptekarzy, 427 lekarzy, 32 inżynierów.

Są to, oczywiście, zbrodnie popełnione wyłącznie na ludności cywilnej tytułem represji, po zdobyciu obszarów, będących obecnie pod okupacją faszystów.

A prasa „narodowa" plecie o „entuzjazmie", który jakoby wybucha ilekroć faszyści zdobędą jakąś miejscowość. 140 tysięcy zabójstw — ładna zapłata za „entuzjazm"!

Od administracji

Prosimy wszystkich prenumeratorów o niezwłoczne wpłacenie zaległości.

Od 1 lutego r. b. wstrzymamy wysyłkę pisma zalegającym w opłatach.

Blankiety nadawcze P.K.O. załączamy.

Cerkiew zwyciężyła Rząd w Jugosławii?

Pamiętna jest ostra walka, jaką stoczyła Cerkiew Jugosłowiańska z Rządem. Przedmiotem walki był konkordat, zawarty przez Rząd z Watykanem, a uznany za krzywdzący dla siebie przez Cerkiew.

Ale ustawa o konkordacie, która już była przeszła w Izbie, nie była już rozpatrywana w Senacie.

A obecnie — jak donosi „Daily Herald" — prasa jugosłowiańska w inspirowanych artykułach daje do zrozumienia, że Rząd zrezygnował z konkordatu, a min. spr. wewn. Koroszec oświadczył w mowie, że najpilniejszym zadaniem Rządu jest ustalenie przyjaznych stosunków z Cerkwią.

Jugosławia, jak wiadomo, liczy 6.500.000 prawosławnych, a 5 milionów katolików.

„Królewscy" złodzieje

Znany w stolicy Egiptu, Kairze, złodziej kieszonkowy wystosował do gazety „Al Ahram" pismo, w którym donosi, że on i jego koledzy po fachu postanowili w dniu ślubu króla Farouka nie plądrować kieszeni mieszkańców.

Bardzo to dodatny gest ze strony rzezimieszków egipskich, imponuje też to „samostanowienie" o sobie, ta deklaracja publiczna, kiedy i w jakich okolicznościach panowie złodzieje raczą odpoczywać.

Z drugiej wszakże strony publiczność egipska wolałaby niewątpliwie, żeby złodzieje ostrzegli, kiedy będą kradli...

Bojkotu gospodarczego Japonii

domagają się organizacje robotnicze od Rządu Anglii

Premier Chamberlain przyjął delegację komitetów wykonawczych Partii Pracy i związków zawodowych, która wręczyła mu żądania angielskiego świata robotniczego w sprawie zastosowania wobec Japonii sankcyj gospodarczych.

Delegacji przewodniczy przewódca Labour Party major Attlee. W konferencji wziął udział również podsekretarz stanu M. S. Z. lord Cranborne.

Żądania angielskich związków zawodowych przedstawił przewodniczący Zw. zawodowych sir Walter Citrine, który przede wszystkim zażądał pełnomocnictw dla min. Edena, upoważniających go do podjęcia na rozpoczynającej się w środę sesji rady Ligi odpowiednich kroków, celem zmuszenia Japonii do zaprzestania działań wojennych w Chinach.

W związku z powyższą konferencją ukazała się oficjalne enuncjacja, stwierdzająca, że delegaci Partii Pracy i związków zawodowych przedstawili premierowi swe poglądy na rozwój wypadków na Dalekim Wschodzie. Delegacja zaproponowała, by Rząd angielski poczynił wszelkie kroki celem zmontowania wspólnej akcji państw zainteresowanych. Akcja ta — w świetle wywodów delegacji — przewidywać winna w pierwszym rzędzie zakaz przywozu towarów japońskich de Europy oraz daleko idące restrykcje kredytowe.

Komunikat zaznacza dalej, że premier Chamberlain, komunikując delegacji swe poglądy na bieg wypadków na Dalekim Wschodzie, podkreślił z całym naciskiem, że Rząd angielski śledzi z największą uwagą rozwój wypadków w tej części świata.

Utrzymują w kołach dobrze poinformowanych, że w toku dyskusji doszło do bardzo ożywionej wymiany zdań, przy czym premier Chamberlain miał nie dwuznacznie dać do zrozumienia, że żądania Partii Pracy i związków zawodowych — zastosowania sankcji i bojkotu antyjapońskiego — są, zdaniem jego, nie do przeprowadzenia. (ATE).

Wojskowe przymierze krajów północnych

w obronie pokoju i niezawisłości

Stanowisko socjalistów w Szwecji

Oświadczenie min. spraw zagranicznych Szwecji Sandlera w Riksdaku, stwierdzające, że przywiązuje on specjalną wagę do prac przygotowawczych, mających na celu zapewnienie państwom północnym trwałego pokoju i zupełnej niepodległości narodowej — wywołało ożywioną debatę w parlamencie i prasie.

Frederckn Strom, wybitny członek szwedzkiej Socjalnej Demokracji, wygłosił przemówienie, w którym interpretował słowa ministra Sandlera w sensie konieczności zawarcia przymierza wojskowego państw północnych, przy czym ze swej strony opowiedział się gorąco za tą koncepcją. Przemówienie Stroma wywołało w szwedzkich kołach politycznych pewnego rodzaju sensację, szwedzcy socjal demokraci zajmowali bowiem do tychczas negatywne stanowisko w stosunku do uczestniczenia ich kraju w jakichkolwiek kombinacjach umownych. Niespodzianka była tym większa, że organ oficjalny Partii Socjalistycznej opublikował artykuł, w którym w imieniu stronnictwa solidaryzuje się z deklaracją Stroma.

Prasa prawicowa lansuje zgodnie koncepcję obronnego przymierza, w którym uczestniczyć mają 3 państwa Skandynawskie i Finlandia.

W Palestynie

W Palestynie w Uadi Szajab w pobliżu As-Salt, niedaleko granicy palestyńskiej, odkryto wielki skład broni. Oprócz wielkiej ilości karabinów pochodzenia niemieckiego, znaleziono 2 skrzynie, z których każda zawierała po 10.000 funt. tureckich w złocie.

Plan wojenny Czang-Kai-Szeka

Wciągnięcie wgłąb kraju i wyczerpanie wroga

„Deutsche Allgemeine Ztg." w depeszy z Hankou podaje wywiad swego korespondenta z marszałkiem Czang-Kai-Szekiem.

W toku wywiadu na temat sytuacji na froncie marszałek zaznaczył, że przewidziane walki o Kanton będą miały, według opinii rzeczoznawców, podobnie zacięty i długotrwały charakter jak boje o Szanghaj.

Marszałek Czang-Kai-Szek oświadczył dalej, że Chiny przygotowują, a częściowo już prowadzą wojnę podjazdową, do której przywiązują duże nadzieje.

Decydującą kontrolesywę marszałek uważa w chwili obecnej za niemożliwą. Stwierdza on, że straty Chińczyków wynoszą już przeszło 300.000 zabitych i rannych. Uzupełnienia i reorganizacja wojsk będą mogły nastąpić w ciągu dwóch miesięcy.

Reasumując wywody marszałka o sytuacji wojennej, korespondent „Deutsche Allgemeine Ztg." dochodzi do wniosku, iż z pewnością można powiedzieć, że Chińczykom udało się wciągnąć Japończyków w głąb kraju. Zachodzi jedynie pytanie, czy uda się im również planowo wyczerpać wroga.

Marszałek Czang-Kai-Szek potwierdził z kolei pogłoskę o budowie drogi do Sinkiangu, znajdującego się pod wpływami Sowietów.

Nowy akt korsarstwa

Łódź podwodna napada statek angielski

Agencja Reutera donosi: brytyjski konsul w Walencji zawiadomił, że w zachodniej części morza Sródziemnego został bez ostrzeżenia zaatakowany statek „Lake Geneva" przez nieznanego pochodzenia łódź podwodną. Łódź podwodna wyrzuciła w kierunku „Lake Geneva" torpedę, która jednak przeszła pod kilem statku. Łódź podwodna wynurzyła się następnie na chwilę, po czym ponownie zginęła w falach morza.

Wyrok śmierci w Zamościu

W Sądzie Okręgowym w Zamościu odbyła się dwudniowa rozprawa przeciwko komunistom, którzy oprócz działalności wywrotowej, prowadzonej na terenie powiatu tomaszowskiego, oskarżeni byli o zabójstwo Bojarskiego. Sąd skazał sprawcę zabójstwa Michała Piwowara na karę śmierci przez powieszenie a za współudział w morderstwie jednego oskarżonego na 15 lat, jednego na 10 lat i jednego na 8 lat więzienia, pozbawiając wszystkich praw obywatelskich dożywotnio.

Poza tym w tej samej sprawie skazano jednego z oskarżonych na 6 lat, pięciu na 3 lata, a 3 skazano na 2 lata więzienia, zawieszając wyrok. (PAT).

Roosevelt godzi się

na uznanie zaboru Abisynii?

„Daily Express" ogłasza jako sensację, iż Stany Zjednoczone gotowe są zgodzić się na uznanie Imperium włoskiego wzamian za porozumienie polityczne. Roosevelt ma rzekomo uznać zabór Abisynii pod warunkiem, że: 1) W. Brytania zaaprobuje taki krok i 2) że doprowadzi on do porozumienia w sprawach europejskich. (PAT).

„Evening Standard" omawiając obrady gabinetu angielskiego wyraża pogląd, że Anglia powstrzyma się od wszelkiej inicjatywy, któraby zmierzała do uzgodnienia stanowisk reprezentowanych w Genewie państw zasadniczo sklonnych do uznania podboju Abisynii. Każde państwo powinno w tej materii powziąć decyzję we własnym zakresie. Innemi słowy: Anglia ustąpiła wobec nacisku mniejszych państw działających pod egidą Belgii, nastawionych na unormowanie swych stosunków dyplomatycznych z Włochami. (ATE).

∴

Po konferencji, która odbyła się we franc. M. S. Z. z udziałem premiera Chautemps, ministra Delbos i ministra Edena, ogłoszono komunikat, który głosi, iż zbadano sytuację międzynarodową z różnych punktów widzenia, przy czym trzej ministrowie stwierdzili całkowite porozumienie w sposobie rozważania spraw, które będą omawiane na zebraniu rady Ligi.

Protest rumuńskiej Partii Chłopskiej

przeciw rozwiązaniu parlamentu

Wobec odrzucenia przez centralną komisję wyborczą w Rumunii rekursów stronnictwa narodowo - chłopskiego, kwestionującego legalność rozwiązania parlamentu przed jego ukonstytuowaniem się oraz zmiany prawa wyborczego drogą dekretu, prezes partii chłopskiej, p. Maniu, jak donosi „Capitala" zamierza wnieść w obu wypadkach odwołanie do sądu najwyższego. Centralna komisja wyborcza uwzględniła natomiast sprzeciw p. Maniu w drobnej sprawie dotyczącej kolejności złożenia list przez poszczególne stronnictwa. (ATE).

Sensacyjne aresztowanie w zarządzie gminy

Na polecenie prokuratury w Samborze, aresztowano pod zarzutem nadużyć wójta gminy Strzyłki, w pow. turczyńskim Arendta, oraz sekretarza Trzaskę i inkasenta Łodyńskiego.

Aresztowanych odstawiono do więzienia przy Sądzie Okr. w Samborze.

Goniąc złodzieja, postrzelił robotnika

Gajowy lasów hr. Zamoyskich, Bronisław Cała, w pobliżu gajówki Bukowiec pod Jabłonną zauważył złodzieja leśnego. Na widok gajowego złodziej począł uciekać. W czasie pościgu Cała przewrócił się, a dubeltówka wypaliła. Ładunek śrutu utkwił w ciele Stanisława Lubasińskiego, zamieszkałego w Staszewie, pow. kieleckiego, będącego na robotach w lesie. Rannego umieszczono w szpitalu.

Zorza polarna

Nad Krakowem i okolicą ukazała się na nieboskłonie wielka czerwona łuna. Szczególnie widoczne było to zjawisko w dniu 25 b. m. przed godziną 21. Około godz. 21.20 nastąpiła przerwa, po czym znów zaobserwowano je o godz. 21.30. Około godz. 22.30 zjawisko zaczęło zanikać.

Zorza polarna w takiej okazałości jest bardzo dawno nie notowanym zjawiskiem na ziemiach Rzeczypospolitej i w ogóle w tych szerokościach geograficznych.

Zabiła policjanta przez pomyłkę

Ubiegłej nocy nastąpiło w Wilnie tragiczne nieporozumienie. Sądząc, że do posesji na terenie podwórka dobierają się złodzieje, żona rotmistrza Nowickiego, Halina, wystrzeliła z karabinu, i ciężko zraniła posterunkowego, Józefa Karpowicza, który w towarzystwie drugiego posterunkowego pełnił służbę patrolową i wszedł na podwórze w poszukiwaniu złodziejów. W stanie beznadziejnym rannego odwieziono do szpitala, gdzie wieczorem zmarł. Karpowicz liczył lat 38, osierocił żonę i dwoje dzieci.

Armaty francuskie

odparły piracki atak

Francuski Torpedowiec „Poursuivante", pilnujący wybrzeży francuskich został obrzucony w pobliżu portu Cerbere bombami przez samoloty gen. Franco.

Bomby te padły zaledwie o kilka metrów od pokładu. Torpedowiec francuski odpowiedział natychmiast ogniem karabinów maszynowych, jak również ogień rozwinęły pobrzeżne baterie francuskie, zmuszając eskadrę hiszpańską do odwrotu. (PAT).

Ostatnie depesze i wiadomości na czele numeru

WIADOMOSCI SPORTOWE

HOKEJ

SUKCES POLSKICH HOKEISTÓW W SZWAJCARII

We wtorek popołudniu polska reprezentacja hokejowa rozegrała ostatni mecz na swoim tournee po Szwajcarii w Arosie z miejscową HC Arosa, osiągając wynik remisowy 3 : 3 (1:1, 1:2, 1:0).

Szwajcarzy, którzy niedawno zremisowali z reprezentacją Kanady, wystawili przeciwko Polakom bardzo silny skład wzmocniony Kanadyjczykami. W bramce naszych przeciwników wystąpił Rudolf z Berna. Wreszcie w skład drużyny wchodził Lohrer z Zurychu.

Polacy wystąpili bez Marchewczyka, który jeszcze nie wyzdrowiał po kontuzji odniesionej w Bazylei. Na jego miejsce kierownictwo drużyny wystawiło Michalika, a w drugim ataku miejsce Michalika zajął Staniszewski.

Gra była bardzo szybka, ostra i emocjonująca. Drużyna polska grała bardzo dobrze, utrzymując z tak silnym przeciwnikiem przez cały czas grę otwartą.

Bramki dla Polski zdobyli Wolkowski, Burda i Zieliński, a dla Szwajcarów Kanadyjczycy.

Po tym meczu Polska reprezentacja hokejowa wraca do kraju.

NARCIARSTWO

POLACY STARTUJĄ JEDYNIE W KONKURENCJACH KLASYCZNYCH

W poniedziałek późnym wieczorem wyjechała z Krakowa polska ekspedycja narciarska na międzynarodowe zawody w Garmisch - Partenkirchen. Kierownikiem drużyny jest wiceprezes P. Z. N. dr. Boniecki. W skład drużyny weszli Bronisław Czech, Bronisław Marusarz, Karpiel, Matuszny, Wnuk i Wowkonowicz. Polscy narciarze startują jedynie w konkurencjach klasycznych. Start Czecha i Marusarza w biegach zjazdowych został odwołany z powodu niedostatecznego treningu zjazdowego. Drużyna polska nie weźmie również udziału w sztafecie 4 x 10 klm., gdyż w tej konkurencji startują jedynie Niemcy.

KTO WYJEDZIE NA NARCIARSKIE MISTRZOSTWA WĘGIER?

W czwartek wyruszy z Krakowa druka ekspedycja narciarska Polski na międzynarodowe mistrzostwa Węgier. W skład drużyny wejdą prawdopodobnie Bocherek, Jan Marusarz, Orlewicz i Schindler. Kierownikiem drużyny będzie dr. Załuski.

NOWA LISTA POLSKICH MIĘDZYNARODOWYCH SĘDZIÓW NARCIARSKICH

Na wniosek Polskiego Związku Narciarskiego Międzynarodowa Federacja Narciarska zatwierdziła następującą nową listę międzynarodowych sędziów polskich: inż. Bobkowski Aleksander, dr. Boniecki Aleksander, red. Faecher Stanisław, Górski Stanisław, Loteczka Roman, dr. Macudziński Bolesław, inż. Schiele Kazimierz, dr. Szatkowski Henryk. dr. Załuski Kazimierz, płk. Ziętkiewicz Władysław.

Boks

BOJEDYNEK BOKSERSKI ROTHOLCA Z RUNSTEINEM

W niedzielę rozegrany zostanie w Warszawie mecz bokserski pomiędzy Makabi i Gwiazdą. W ramach tego meczu dojdzie do ciekawego pojedynku pomiędzy najlepszymi bokseraml żydowskimi wagi muszej: Rotholcem i Rundsteinem.

Pływanie

GDYNIA OTRZYMAŁA KRYTY BASEN PŁYWACKI

W Gdyni odbyło się otwarcie nowego krytego basenu pływackiego w Szkole Morskiej w Gdyni. Basen ma wymiary 20x7 i pół mtr. Jest to pierwszy kryty basen pływacki w Gdyni.

Z okazji otwarcia odbyły się pokazy pływania wychowanków Szkoły Morskiej.

ROZNE WIADOMOSCI

PRZYKRA PORAŻKA POLSKIEJ REPREZENTACJI W LONDYNIE

W dalszych rozgrywkach o mistrzostwo świata w tenisie stołowym, odbywających się w Londynie, Polska poniosła dotkliwą porażkę, przegrywając z Austrią 0.5.

Polacy zaprezentowali się bardzo słabo. Żaden z naszych zawodników nie wygrał swego meczu, nawet Erlich nie umiał pokonać swych doskonałych przeciwników, mistrza świata Bergmanna i Liebstera.

Dyskusja nad budżetem Komunikacji

W dyskusji nad budżetem komunikacji pos. Krzeczunowicz zapytał, czy prawdziwe są pogłoski, jakoby przyczyną zniszczenia motorow w pociągach elektrycznych w czasie mrozów było zastosowanie prądów o zbyt wysokim napięciu, oraz czy prawdą jest, że przyczyną katastrofy lotniczej w Warszawie w listopadzie był błąd w sygnalizacji? Mówca ten zarzuca kolei, iż pracuje zbyt biurokratycznie.

Pos. **Zakrocki** zapytuje, po co utrzymuje się na dworcach kolejarzy z karabinami i rewolwerami, jak gdyby był stan wyjątkowy.

Po za zasadniczą sprawą naprawy i powiększenia taboru kolejowego w dyskusji omawiano przeważnie bądź sprawy lokalne, bądź też sprawy drobne, jak np. brak śmietniczek w niektórych wozach, brak dostatecznego oświetlenia, potrzebę jakiegoś mostu, usterki w rozkładzie jazdy, zbyt drogie opłaty za przechowanie bagażów, co należy obliczać na godziny, a nie za dobę i t. p.

WYJAŚNIENIA PRZEDSTAWICIELA RZĄDU

Wicemin. Piasecki udziela wyjaśnień co do przyczyn, które wywołały zaburzenia w zelektryfikowanym węźle warszawskim. Były błędy w konstrukcji silnika.

„Skarb Państwa nie poniesie żadnych strat, całą wymianę motorów pokryją firmy angielskie. Jest zaletą tej umowy, a została zawarta z poważnymi firmami, które stać na wymianę dużej ilości motorów. Wydatek jest znaczny, bo dochodzić może do 150.000 funtów, co wynosi około 4 mil. zł. Byłoby dla nas katastrofą, gdybyśmy nie byli dopilnowali tych rzeczy i nie wykryli w okresie próby istotnej wady w silniku, gdyż później musielibyśmy naprawiać tę rzecz własnym kosztem. Więc chociaż to było nieprzyjemne dla opinii publicznej i dla P.K.P., gdyż w prasie w różnych wersjach podawano w wątpliwość sprawność Kolei, to jednak z punktu widzenia interesów Skarbu to rozwiązanie jest korzystniejsze".

P. Hołyński: A jak z lokomotywami elektrycznymi?

Wiceminister Piasecki: Te funkcjonują bez zarzutu, tam są inne silniki.

W końcu przemawiał jeszcze raz min. Ulrych oraz referent.

Zlikwidowany zatarg

Zatarg w piekarni p. Sztudena w Zamościu, o którym kilkakrotnie pisaliśmy, został wreszcie zlikwidowany, wskutek czego bojkot piekarni wymienionej firmy został je odwołany.

12-tu więźniów usiłowało zbiec

Z Jarosławia donoszą, że z tamtejszego aresztu Sądu grodzkiego usiłowało zbiec 12-tu więźniów. Więźniowie wyłamali już drzwi w swojej celi, ale w następstwie zostali w porę zauważeni przez jedynego w tym więzieniu strażnika, który zaalarmował policję i w ten sposób więźniów ujął.

Aresztowanie fałszerzy pieniędzy

W Tarnowie policja wykryła szajkę fałszerzy monet 1, 2 i 5 złotowych. Przeprowadzono kilkanaście rewizji. Aresztowano 8 fałszerzy z przyrządami, oraz z gotowymi już falsyfikatami.

Nazwiska aresztowanych trzymane są w tajemnicy.

Lot włoski

Samoloty włoskie przeleciały nad Pernambuco, co wskazuje, iż lotnicy postanowili kontynuować lot aż do Rio de Janeiro bez zatrzymywania się w Natalu, jak przewidywali przed startem.

Tragiczna śmierć

Tragiczną śmierć poniosła 24-letnia T. Czajkowska, zamieszkała we wsi Monidówka, pow. Zborów. Udała się ona do odległego lasu celem zebrania chrustu. W lesie Czajkowska zmyliła drogę i prawdopodobnie z wyczerpania padła zemdlona, po czym poniosła śmierć wskutek zmarznięcia. Na drugi dzień dopiero znalazł zwłoki mąż, który udał się na poszukiwania zaginionej.

Schwytanie sprawcy tajemniczego morderstwa

W Młocinach pod Warszawą dokonano w tajemniczych okolicznościach mordu na osobie szofera Jana Szlendaka. Jednocześnie zginęła auto-dorożka marki „Steyer", prowadzona przez tego szofera. Sprawcą zbrodni okazał się Władysław Skwierawski, ur. w 1914 r. we wsi Okrzymce gminy Kościany.

W ubiegły piątek, t. j. 21-go stycznia około godz. 8.30 do garaży „Gentlemeńskich" Floriana Tyszki przy Al. Jerozolimskiej nr. 109 zajechał samochód „Steyer" tap. 50. Wysiadł z niego wysoki przystojny osobnik w długich butach, brązowej jesionce, mundurze i czapce kolejarskiej ze złotymi naszyciami i polecił umyć samochód.

Ponieważ bardzo spieszył się, naglił, by jak najprędzej samochód umyto.

W międzyczasie dokoła wozu zebrała się grupa szoferów zatrudnionych w garażu i garażujących wozy, którzy zaczęli wóz oglądać i przysłuchiwać się rozmowie.

W pewnej chwili jeden z szoferów zauważył: „Taki sam wóz przed kilku dniami skradziono w Warszawie..."

Usłyszawszy głośną uwagę kierowcy osobnik w mundurze kolejarza zmieszał się i po chwili zakomunikował Tyszce, że najprzód pojedzie do przedstawicielstwa po lampkę i dopiero powróci, aby umyć wóz, ponieważ bardzo mu pilno i niewygodnie byłoby mu wracać do miasta. Chłopak garażowy włożył do auta wyjęte poprzednio do wytrzepania dywanik, a gdy poszedł po siedzenie tylne, które było wyjęte kolejarz tylem pośpiesznie wyjechał z garażu, zawadzając po drodze o stojący samochód, zarysowując z prawej strony karoserię prowadzonego przez siebie samochodu i szybko wykręcił w Alejach, po czym pełnym gazem pomknął w kierunku ul. Grójeckiej. Na nagłą zmianę kierunku jazdy zwrócili uwagę kierowcy, bowiem miał jechać do przedstawicielstwa „Steyera" (ul. Wierzbowa 8), a pojechał w przeciwnym kierunku.

Skwierawski—bowiem, jak ustaliło śledztwo, on to był w mundurze kolejarza — uciekał „Steyerem" w kierunku Grójeckiej do Okęcia i autostradą wrócił do miasta, następnie przez most Poniatowskiego, Al. Zieleniecką do Saskiej Kępy i wydostawszy się na szosę otwocką pojechał do Lublina, gdzie pozostawił auto w jednym z warsztatów mechanicznych w pobliżu dworca.

*

W dniu 25 b. m. zgłosił do policji lwowskiej właściciel sklepu z radioaparatami i zakomunikował, że przyszedł do niego do sklepu jakiś osobnik i podał się za podkomisarza policji, Władysława Skwierawskiego i nabył odbiornik za 600 zł. Gdy wstawiono odbiornik do mieszkania klienta, przedstawiciel firmy zorientował się, że ma do czynienia z jakimś oszustem i w czasie demonstrowania uszkodził odbiornik, oświadczając Skwierawskiemu, że musi zamienić odbiornik. Udał się do policji, podzielając się swymi spostrzeżeniami. Do mieszkania Skwierawskiego natychmiast wysłano wywiadowców. Zastano go w mieszkaniu oczekującego na aparat. Momentalnie obezwładniono go i okuto w kajdany. Skwierawski przyjechał do Lwowa w nocy 22 b. m. W czasie rewizji znaleziono u niego bilety wizytowe na nazwisko Tadeusza Domańskiego, podkomisarza policji i Władysława Skwierawskiego, podkomisarza policji. W chwili aresztowania był on ubrany w granatowy garnitur.

Dnia 15 stycznia 1938 roku odbyło się w Centrali P. K. O. w Warszawie 47 z rzędu losowanie książeczek na premiowane wkłady oszczędnościowe Serii I-ej.

Po zł. 1.000 otrzymają właściciele następujących książeczek: 6266, 9492, 34732, 35592, 37033, 37943, 41149, 43066.

Książeczki premiowane Serii I-ej, wylosowane dawniej, a nie zrealizowane: nr. 30599.

Dnia 25 stycznia 1938 roku odbyło się w Centrali PKO. w Warszawie 36-te z rzędu losowanie książeczek na premiowane wkłady oszczędnościowe Serii II-ej.

Po zł. 1.000 otrzymają właściciele następujących książeczek: 50343, 51795 53688 53735 54715 56740 57195 57917 58900 58948 59028 59257 59367 59523 59873 61953 62538 64564 65223 67773 69280 75361 78551 78603 80774 81251 83708 84395 84422 84484 85041 86848 90465 95456 95471 95878 96045 97300 98719 99569 100042 100118 101105 101404 101639 103198 103435 103627 104326 105497 106704 106856 107276 108031 108169 109532 110694 110854 112104 113089 113527 114607 115419 116110 116923 117726 118170 118556 118644.

Książeczki promowane Serii II-ej, wylosowane dawniej, a niezrealizowane: nr. 79773.

Jaki jest zasięg polskich stacyj radiowych?

Na ten temat usłyszeliśmy na konferencji prasowej wiele interesujących wyjaśnień.

W zasadzie każda radiofonia pracuje, celem obsługi abonentów krajowych i jak praktyka wykazała — najlepiej do tego celu nadają się średnie fale. Ale ponieważ Sowiety zastosowały długie fale (powyżej 1200), to zarówno Polska jak i inne kraje starały się je uzyskać.

W eterze jest jednak tłok i trzeba się pogodzić. Nasz stan posiadania w porównaniu z innymi państwami jest stosunkowo dobry.

Trudności wyłaniają się dopiero, gdy musimy realizować budowę nowych stacji. Chodzi o przeciwdziałanie obcej propagandzie, która zalewa nasze kresy, zwłaszcza Wschodnie, gdzie działa radiofonia sowiecka, nie należąca do Międzynarodowej Unii. Także na zachodzie kraju w najbliższym czasie zwiększy się moc stacji regionalnych, jak również moc centralnej stacji Polskiego Radio. W ten sposób zapewni się każdej miejscowości w Polsce dostęp do audycji przy pomocy najprostszych odbiorników.

Pod względem mocy naszych anten nadawczych (ogółem około 280 kilowatów) stoi Polska na czwartym miejscu w Europie, po inwestycjach, o których mowa wyżej, przesuniemy się na trzecie miejsce.

Jak daleko sięgamy zagranicę? Ponad tysiąc kilkaset metrów. Bo fale długie, przyziemne stacji o mocy 100 — 200 kilowatów (a więc i Polski) nie sięgają dalej.— Jeżeli słyszymy stacje dalsze i wzajemnie — krańce Europy słyszą nasz Raszyn — to przy pomocy t. zw. „fal odbitych" od jonosfery.

Gdy chodzi o fale średnie, sytuacja jest gorsza, bo nie pomaga nawet zwiększanie mocy stacyj regionalnych, gdyż fala przyziemna jest silnie pochłaniana przez grunt.

A zatem słyszalność naszych stacji daleko poza 1000 km. jest zależna od kaprysów fali odbitej. Poza tym na niektórych bliższych odcinkach szkodzi nam radiostacja Luxemburska, pirat w eterze bojkotowany przez linię Międzynarodową.

Obsługa rodaków za oceanem jest taka, na jaką nas w tej chwili stać. Mimo skromnych rozmiarów polskie audycje krótkofalowe znajdują żywy oddźwięk u polskiej emigracji. Budowa stacji krótkofalowej siłami krajowymi musi trwać dwa lata, dlatego korzystamy na razie ze stacji Min. Poczt i Telegrafów. Wszystkie pisma w Am. Półn. podają program naszych krótkofalówek, co dowodzi, że stacje te są dobrze słyszalne i budzą zainteresowanie. Jeszcze w tym roku zbudowane zostaną dwa nowe nadajniki krótkofalowe, — które poniosą w świat żywe polskie słowo.

Kącik radiowy

DZIŚ, 27 stycznia — CZWARTEK

16.15 Muzyka taneczna,
17.15 Recital Georga Sandora (na dwuklawiaturowym fortepianie).
19.00 „Finał" — słuchowisko.
20.00 Koncert rozrywkowy.
22.00 Twórczość Karola Szymanowskiego.

ODZNACZENIE DLA ORKIESTRY P. R. I DLA KAPELMISTRZA

Komisariat Sekcji Polskiej na Światowej Wystawie Paryskiej 1937 został powiadomiony, że uchwałą Jury Międzynarodowego przyznano Orkiestrze Symfonicznej Polskiego Radia Dyplom Honorowy za koncerty w dn. 14, 15 i 16 października ub. r.

Nagrodę indywidualną przyznało również Jury Międzynarodowe kapelmistrzowi Grzegorzowi Fitelbergowi za dyrygowanie Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia.

DWUKLAWIATUROWY FORTEPIAN

W czwartek, dn. 27.I o godz. 17.15 radiosłuchacze będą mieli możność słyszenia utworów, wykonywanych na dwuklawiaturowym fortepianie, skonstruowanym przez węgierskiego kompozytora, Emanuela Moora i jego żonę. Konstrukcja ta pozwala na wydobywanie specjalnych efektów technicznych i dźwiękowych. Wykonawcą koncertu będzie artysta węgierski Georg Sandor. Radiosłuchacze słuchając audycji będą mieli możność poznania tego instrumentu i porównania go ze zwykłym fortepianem.

Radio warszawskie

CZWARTEK, 27 stycznia

WARSZAWA I: 6.15 Pieśń 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka [illegible]. 7.00 Dzien. poranny. 7.15 Muzyka (płyty). 8.00 Aud dla szkół. 11.15 Symfonia klasyczna — poranek muzyczny dla liceów. W programie: Józef Haydn: Symfonia D-dur. 11.40 Śpiewa Marian Anderson — koncert (płyt). 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Aud połudn. 15.30 Wiad. gosp. 15.45 Rozmowa muzyka z młodzieżą. 16.15 Muzyka taneczna w wyk. Małej Orkiestry P. R. 16.50 Pog aktualna. 17.00 „Książka i wiedza" — Najnowsze książki o Dalekim Wschodzie — odczyt. 17.15 Recital fortepianowy Georga Sandora. 17.50 Poradnik sport. i wiad. sport. 18.10 Skrzynka ogólna 18.25 Program na jutro. 18.35 Aud. dla młodzieży wiejskiej. 19.00 Oryginalny Teatr Wyobraźni: „Finał" — słuchowisko Stefanii Okołow - Podhorskiej. 19.30 Boże Narodzenie w Słowacji — aud. w wykonaniu zespołu nauczycieli i akademików słowackich (z Krakowa). 19.50 Pog. aktualna. 20.00 „Cieszmy się życiem" — koncert rozrywkowy (ze Lwowa). W przerwie o godz. 20.45 Dziennik wieczorny i pog. aktualna. 21.45 „Wacław Borowy — laureat Literackiej Nagrody Państwowej" — szkic literacki. 22.00 Twórczość Karola Szymanowskiego (III audycja) Tr. z Konserw. Warsz. 22.50 Ostatnie wiadomości, przegląd prasy i komunikat meteorologiczny.

WARSZAWA II: 13.00 Koncert rozrywkowy (płyty) 14.00 Parę informacji. 14.05 Program na jutro. 14.10 Fritz Kreisler i Sergiusz Rachmaninow — solo i w duecie. 15.00 Jak spędzić święto? 15.10 Wiad. sport. 15.15 Zespół salonowy Mieczysława Winowskiego i Mieczysława Wróblewskiego 18.00 Muzyka lekka (płyty). 19.05 Recital fortepianowy Władysława Szpilmana. 22.00 Piękno w życiu codziennym: „O Prawdzie" — pogad. 22.15 Muzyka taneczna w wyk. Małej Orkiestry P. R.

Tabela wygranych

18 dzień ciągnienia IV klasy 40 Loterii Państwowej

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

1.000000 zł. Nr. 17270.
20.000 zł. Nr. 34958.
10.000 zł. Nr. 139730.
5.000 zł. Nr. 24215 84481 42817 71573 181695.
2.000 zł. Nr.: 3754 7009 16118 17186 33769 34578 47937 51089 53095 80066 181558 186876 190830
Po 2.000 zł. Nr.: 53186 77078 115745 131718 144063 154360 156867 159719 164279 187460
Po 1.000 zł. Nr. 1874 3764 34950 37500 61892 69068 102854 106412 106740 106987 113495 115187 121252 124856 130368 145824 147467 165820 175155 193502.
Po 1.000 zł. Nr.: 21866 36584 39207 58873 83084 96144 105990 166202

WYGRANE PO 200 ZŁ.

101 72 614 758 851 1038 51 83 107 57 68 205 59 315 23 481 565 628 822 56 939 79 2111 60 376 452 697 864 3037 82 289 409 17 681 756 4223 44 302 82 407 514 89 732 67 856 942 5407 37 587 760 952 6092 182 499 621 49 886 926 7136 216 268 94 8144 344 488 812 9002 351 518 659 925 39 59 70 10018 139 261 528 60 633 45 72 74 707 868 11095 332 432 51 541 998 12075 91 460 658 700 965 13035 101 88 298 408 515 44 80 607 909 14050 85 185 468 523 28 757 829 944 15395 594 767 920 16105 93 294 516 28 99 333 716 22 44 841 901 22 17130 81 215 90 712 24 848 914 18049 137 241 506 12 34 59 818 38 43 978 19079 340 509 19 68 788 949 20162 207 16 592 21017 54 67 157 86 538 302 16 19 80 442 53 541 65 626 59 781 817 41 22008 181 472 585 661 704 873 924 23012 18 187 99 211 319 45 96 674 830 977 79 24007 267 522 77 25016 36 137 290 328 446 55 78 96 536 654 719 836 79 26101 29 69 210 438 40 739 997 27059 150 341 80 492 530 628 65 88 761 64 816 75 76 28118 23 71 234 386 515 29000 14 47 92 184 237 82 319 47 462 751 30066 245 300 518 604 832 46 64 905 31056 166 598 663 812 21 954 32127 659 67 84 708 33151 58 252 397 409 88 98 679 60 684 85 991 34121 92 249 394 402 806 35047 88 192 99 457 558 669 802 29 969 36719 25 822 941 37106 391 93 489 702 3 38027 242 422 587 607 65 882 978 39008 85 91 272 497 539 672 790 99 807 11 965 80 40121 45 213 304 26 595 914 66 41014 274 86 554 90 639 792 914 42169 247 694 722 820 906 54 43008 344 406 504 45 82 856 985 44199 610 20 713 33 868 46052 212 93 301 16 83 423 52 681 875 994 46127 354 400 97 509 47083 305 426 521 48039 361 72 457 90 96 49009 61 97 315 35 48 74 516 48 682 725 63 837 62 903 46 50057 170 99 220 412 59 91 710 39 962 51080 272 321 85 499 522 707 57 810 929 72 89 52004 83 266 331 461 654 759 976 53155 221 309 460 90 711 20 812 38 86 54005 30 58 612 86 90 716 898 968 55014 404 76 711 79 848 918 56050 108 481 736 56 58 78 895 57132 202 14 533 59 654 702 85 859 58069 186 370 606 817 969 59058 77 264 320 82 480 574 721 68 957 60020 47 48 108 21 218 336 91 461 81 569

712 39 823 42 55 88 61160 813 43 823 983 62022 380 465 551 52 647 54 785 834 45 942 63111 81 288 337 46 52 92 408 684 841 74 64006 179 280 535 54 64 733 985 65027 76 83 259 69 96 363 448 87 516 66005 199 280 415 68 561 677 85 67129 258 348 525 67 712 825 937 68075 97 208 67 507 643 776 69057 325 35 505 623 780 827 64 39 923 54 67 70061 156 58 68 270 452 73 594 613 725 71044 97 231 566 936 39 72074 470 740 824 78 87 903 13 73040 380 83 553 613 78 94 705 819 72 74007 242 77 421 503 797

75073 112 26 36 407 695 719 27 829 32 990 76094 175 257 84 389 418 76 756 816 931 77043 146 221 511 636 714 78430 46 547 79005 31 42 61 171 429 676 98 740 54 93 75 80253 83 307 414 61 571 716 910 27 39 81163 225 30 48 308 28 521 35 694 908 82013 154 299 309 406 9 24 92 720 83 918 83079 191 244 98 316 494 572 783 817 62 84091 186 230 37 394 417 80 822 85063 83 98 113 57 88 216 95 359 91 962 92 86021 115 38 406 19 599 748 53 825 925 87027 81 229 593 831 916 88041 56 75 103 91 223 427 609 28 34 734 89090 144 75 230 42 392 432 59 519 88 694 734 855 90039 60 154 336 447 516 627 72 912 95 91033 230 318 91 413 17 515 29 748 995 92056 97 282 90 413 560 76 623 50 760 64 33 941 93155 77 482 537 610 721 848 970 94237 371 452 513 731 75 811 72 994 96 95137 269 90 324 524 75 623 45 714 824 25 986 96221 426 551 91 687 727 51 806 983 97048 196 303 401 689 747 820 49 83 987 98124 70 570 693 877 916 83 99303 37 42 449 643 755 965.

100155 213 20 45 374 461 566 620 57 884 95 948 80 101065 137 40 341 546 726 63 926 102074 322 785 98 103129 239 88 315 405 45 573 79 707 850 919 31 104144 72 350 440 545 51 635 37 850 975 105019 145 429 562 731 51 851 97 994 106122 69 265 683 756 884 107009 53 243 75 423 90 826 62 78 108029 215 48 765 894 109072 106 291 389 456 747 800 6 17 55 110128 331 577 604 789 827 998 111006 67 300 720 57 63 864 98 948 112044 80 105 268 415 22 594 739 86 898 981 113096 207 10 98 594 771 84 811 966 114014 74 78 108 13 231 479 688 862 974 115033 73 301 4 570 116270 366 96 871 117061 185 264 90 409 75 662 80 89 870 915 71 118057 67 329 417 559 613 873 119101 38 309 466 534 625 74 744 890 120130 312 16 454 73 617 77 715 20 63 121102 45 215 53 304 42 86 608 76 730 122040 296 512 14 27 82 697 771 899 123046 525 808 28 35 124036 115 278 454 728 60 819 49 920 56.

125081 171 264 435 729 812 54 901 126241 491 549 637 72 710 51 824 127226 92 312 95 761 815 64 128001 32 71 150 67 69 340 68 69 89 458 524 95 129023 62 149 99 272 427 514 832 90 963 85 96 130100 76 269 343 89 437 702 27 35 85 804 32 131261 517 752 81 99 843 89 922 60 73 132011 81 120 377 548 808 87 978 133009 25 65 164 34 323 499 612 719 134053 110 51 287 427 31 576 135091 192 240 332 610 80 136039 46 208 334 137047 51 160 57 91 231 45 69 305 416 28 78 887 910 61 138074 257 66 314 403 55 765 66 93 909 139068 83 203 301 512 52 665 96 814 934 140018 159 210 559 815 93 141163 73 213 42 465 597 863 71 922 142119 219 39 513 702 7 32 824 907 89 143158 214 99 500 22 58 715 21 29 34 822 144017 584 640 701 806 975 86 145043 163 326 587 693 715 870 922 40 54 70 146012 146 282 374 76 466 641

718 869 940 68 147555 668 76 908 148315 412 46 535 42 611 66 848 149066 566 729 96 946.

150069 140 303 56 86 546 623 95 701 987 151007 54 212 47 367 412 33 4 799 892 152168 74 264 478 85 525 625 58 830 88 983 153033 111 2 27 378 418 48 520 890 916 44 154045 67 242 325 415 554 798 811 155105 38 342 507 13 638 700 816 156105 46 354 415 687 715 74 821 157288 329 0 417 92 696 158014 75 99 269 561 718 33 926 159087 9 375 405 54 81 572 673 160046 213 405 65 81 522 667 161094 51 104 274 253 816 24 162009 108 519 671 749 847 163285 372 9 445 531 798 987 164275 426 86 504 676 732 983 94 165111 205 69 416 577 765 98 166105 329 651 4 75 742 72 816 24 35 167285 311 490 789 823 99 168028 145 96 379 620 717 884 970 169021 48 94 146 237 76 436 508 21 610 875 87 994 170057 203 53 361 4 470 834 70 8 941 85 171191 226 8 43 385 414 612 729 98 876 978 172506 769 70 173215 376 174190 221 455 77 516 65 780 175001 8 56 177 210 372 684 704 176103 91 204 97 593 786 66 177012 22 280 524 76 80 879 910 178236 331 621 46 57 66 84 717 92 983 179572 151 378 491 523 88 9 820 993 180150 827 414 569 75 769 942 181067 121 57 244 349 59 1 25 591 649 182326 34 40 472 509 46 91 774 849 183080 96 161 404 8 603 704 5 75 184089 103 85 247 76 612 643 797 896 987 185162 95 430 688 642 65 97 966 75 186045 91 421 49 787 833 929 187063 200 335 418 96 619 84 834 970 188013 81 805 933 43 189089 348 814 190080 152 6 251 785 820 4 191078 136 89 345 584 844 83 948 192059 480 62 75 527 638 775 813 922 5 56 193005 10 203 304 412 4 638 50 194045 155 9 273 95 375 995.

III ciągnienie

WYGRANE PO 500 ZŁ.

132 414 628 32 4 8 877 1266 616 368 3091 285 427 9 514 50 901 14 4175 271 595 744 867 5092 228 6110 286 561 822 976 7085 168 76 375 594 616 781 853 911 8024 101 201 9011 375 966 10146 465 541 791 1138 91 606 874 12409 512 43 768 838 949 13167 419 82 590 14652 15014 37 258 241 602 6 700 16110 571 17052 484 962 70 18238 802 19016 806 2079 388 422 593 770 21042 701 21 863 22097 138 80 240 395 23046 910 21 69 24220 395 49 881 25010 301 579 716 939 26298 785 27890 515 733 28450 3 636 97 742 888 29015 49 335 749 30079 267 456 31132 900 32168 217 33050 60 429 46 730 55 998 34971 35034 790 36290 619 59 862 74 98 972 37290 516 772 894 71 38106 914 39306 20 74 603 958 93 40149 239 867 47088 363 452 505 66 949 42040 64 600 860 927 43110 46 227 497 776 44086 154 253 401 552 77 45026 143 289 364 463 538 80 920 47543 48158 254 62 89 615 785 9 909 83 49220 609 788 96 928 50486 658 784 810 51519 691 52018 145 355 778 965 53026 131 71 972 54990 55036 73 142 648 86 56214 593 620 476 57293 467 576 641 732 58088 97 508 82 3 784 59455 543 60008 193 398 654 922 61101 92 262 98 389 699 097.

62555 625 63221 81 419 75 900 11 48 64010 326 31 842 55 65088 322 69 66115 404 662 808 29 67398 503 934 68085 215 51 69042 96 152 340 466 866 70123 438 857 71088 216 380 456 89 780 878 961 72000 241 355 533 710 874 73161 461 74229 467 647 69 746 75005 162 787 880 76369 844 77163 463 528 989 78044 183 79189 251 521 47 726 801 20 22 972 80124 75 385 725 95 875 81197 374 498 396 82070 05 502 702 954 83282

488 84016 65 351 599 624 805 85028 186 459 629 807 36 62 86075 110 25 238 315 866 87163 262 550 88381 467 651 725 89050 62 147 216 68 494 646 792 802 85 90086 119 233 94 564 790 91054 468 78 901 52 97 92622 953 93154 328 830 94164 330 583 859 95028 296 455 598 894 96227 531 773 937 97233 98260 402 88 505 71 692 99025 813 100231 805 9 53 404 25 101166 102106 344 695 822 103538 989 104084 280 489 98 595 105411 721 837 106127 49 316 579 655 107155 305 874 108144 47 224 432 89 521 42 623 109367 639 64 707 96 110106 746 880 960 62 87 111088 255 379 626 112079 283 86 566 113143 96 205 872 114293 115217 725 116074 677 855 117005 403 629 31 821 41 96 118117 27 262 398 687 119076 173 292 531 801 120178 242 95 457 932 121424 122050 709 99 969 123952 124118 258 470.

125005 265 67 91 313 551 61 624 60 919 60 74 126113 605 13 127109 208 529 128267 328 637 79 935 129013 353 891 130312 572 862 131131 329 468 132106 809 26 133181 605 134069 116 760 853 135027 298 669 722 136089 253 389 468 76 822 137357 841 139066 479 977 140140 269 314 47 715 985 141010 354 780 142343 468 502 793 902 17 143655 824 12 144188 145142 561 683 837 926 146692 800 946 147087 131 539 77 626 770 148163 677 149144 357 705 915 16 23 150487 696 841 151196 393 711 42 153026 361 825 153107 591 641 750 154046 54 217 922 155167 201 336 418 156580 157019 20 196 330 158430 61 365 94 395 902 159595 606 970 76 160135 98 583 851 161451 585 683 946 162334 626 907 163030 423 694 745 804 14 164178 414 53 509 42 53 165444 603 43 166621 715 167169 269 533 881 168101 332 401 543 638 781 169615 66 83 819 916.

170125 839 171011 505 900 172070 121 479 723 40 833 173010 54 141 913 174197 298 744 877 175118 442 560 858 176378 549 63 91 684 177647 178239 580 695 180257 353 527 652 181018 66 411 943 182299 791 913 183796 881 981 184022 512 879 185389 837 186371 409 187235 352 478 675 188147 93 529 68 667 787 838 189145 333 190191 311 570 191068 162 329 672 931 43 192153 884 193221 86 87 570 805 20 92 909 194007 654 897 982.

IV ciągnienie

WYGRANE PO 500 ZŁ.

261 358 79 1638 990 2350 3805 4526 5847 907 34 7218 37 978 9787 10046 438 73 785 11022 394 748 931 12395 531 13245 880 949 66 14118 15158 241 691 354 16524 37 739 17699 18579 19473 595 20316 436 853 21662 22448 23398 24031 448 666 71 782 25257 577 26652 962 27354 659 797 29136 403 30224 500 764 883 970 31065 90 479 558 653 32326 33454 34085 933 35315 85 526 803 86 950 37060 118 409 613 38857 39507 754 850 40694 41535 708 42769 43558 44030 46060 717 70 46761 47638 817 49027 185 50635 976 51689 705 52098 469 53088 54798 947 69 55708 46 847 56215 27 474 728 57191 8 383 817 42 59935 60240 59 365 460 61141 552 867.

63511 72 616 839 64841 65124 578 610 883 947 66339 67296 68572 784 895 945 69491 976 70573 71524 602 703 801 72621 75361 979 76011 77126 59 654 751 78111 243 307 590 748 79093 610 60 80077 324 651 81342 785 974 83155 84064 314 574 85031 86705 87039 483 823 88718 821 89405 90267 823 91050 321 58 92271 858 93107 361 499 745 95 931 94405 973

95493 96102 655 788 97104 202 408 22 839 98197 321 51 580 965 99809 17

100145 583 101553 879 102646 816 902 103363 104758 105329 807 106372 404 107056 389 460 108088 109418 594 977 110539 111333 112145 54 825 601 113960 114548 829 115424 32 695 752 116308 542 117156 236 118004 829 119580 765 944 121191 546 122372 123520 124034 836.

126279 127654 744 807 128314 130016 43 170 667 132645 133180 212 83 134372 450 135688 136462 137272 625 138047 139391 140272 620 141337 142997 143114 144145 145034 215 95 958 146142 528 608 20 900 147420 45 91 148969 149865 904 22 150365 416 152087 153229 154292 347 156796 157521 920 158182 757 159830 160122 250 162002 569 958 71 163098 329 626 164496 812 54 166456 167178 285 374 597 724 925 168329 962 169057 205 420 170119 39 439 508 171003 182 304 489 703 174312 1 175108 476 577 817 176394 178313 41 179332 961 180940 181045 166 224 367 484 761 182534 183015 185118 412 639 186739 187662 733 832 941 188156 256 960 189595 975 190189 505 878 191180 789 859 192301 552 193445.

WYGRANE PO 2.500 zł.

50 1408 2885 3078 259 679 4043 393 6431 742 941 7694 8123 9177 643 10329 11161 397 759 864 12500 13083 687 14275 571 678 763 15216 16616 882 98 939 17134 808 18442 19201 11 379 427 638 20365 21171 282 431 549 635 22628 23596 27434 872 28037 454 686 29071 95 482 30257 33284 34242 35385 36451 563 9 37611 38333 550 926 40543 298 537 604 865 41176 339 42490 538 68 43170 822 98 980 44549 682 835 45173 46242 837 957 47934 48019 697 49031 52 395 80 620 952 51187 52800 53702 956 69 54206 562 803 55175 6 203 543 507 56126 31 385 437 52 854 906 57381 823 58625 59701 982 60244 611 954 61662 771 945.

62546 976 63071 65266 67247 401 3 68159 343 69837 70275 695 72436 1 788 883 932 73159 204 74160 336 75859 76459 77333 38 432 78152 728 64 79118 80562 81115 415 731 82020 85 345 657 951 85 83937 84449 588 644 87575 88260 519 89092 808 17 91126 487 775 95 980 92104 678 914 93046 672 847 94052 112 349 95765 95365 817 97145 781 98489 721 869 94 99086 553 784 969

100197 101249 102102 555 812 103053 104308 815 30 106014 690 832 107575 341 8075 276 491 9 523 109013 132 585 602 705 110468 533 111056 119 26 32 8 112667 97 11441 533 728 870 115008 116099 418 60 820 117438 612 119206 612 119066 387 120143 579 807 121254 407 819 122195 928 123292 331 662 720 124415.

125361 126321 56 647 811 127932 130652 131113 489 940 132197 133022 810 74 926 135118 807 136423 817 137339 709 844 138900 140976 141910 72 142872 946 143242 845 144110 319 410 145760 973 146258 770 930 147014 547 148062 149426 47 77 150219 43 480 93 574 705 806 151011 964 152409 665 153040 911 154055 722 42 60 155232 156585 712 51 831 157001 194 688 826 158273 734 161562 828 162026 208 811 163358 824 902 164398 615 165875 992 167133 168088 417 169220 309 856 170539 699 171252 172402 173658 174851 175000 864 176822 177747 178226 312 179135 181410 718 182182 895 184186 757 185144 235 51 186242 836 187925 188361 653 69 191515 192294 366 490 724 949 66 193244 737 867 194245 647 758.

KRONIKA KRAKOWSKA

Związek Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej urządza z okazji 20-lecia istnienia wielki „meeting" pod hasłem

Nasza walka

we czwartek, 27 stycznia o godz. 19-ej w Domu Górników (Al. Krasińskiego 16).

Mówią: Adam Ciołkosz, Józef Cyrankiewicz, Stanisław Dubois, Józef Dubiel.

Bilety w cenie 50 gr. i 20 gr. (dla akademików i członków bratnich organizacji socjalistycznych) do nabycia w T. U. R. codziennie od 12 — 13-ej.

TOWARZYSTWO UNIWERSYTETU ROBOTNICZEGO IM. A. MICKIEWICZA W KRAKOWIE

W piątek 28 stycznia 1938 o godz. 7 w sali Muzeum Przemysłu, ul. Smoleńsk 9 odczyt z cyklu „Na nowych drogach wiedzy"

wygłosi

Doc. U. J. dr. MARIAN KSIĄŻKIEWICZ

p. t.

Jak Powstały Lądy i Morza

Wstęp 20 gr. Odczyt ilustrowany przezroczami.

W piątek 4 lutego prof. U. J. dr. ZYGMUNT GRODZIŃSKI „JAK POWSTAŁY PIERWSZE ZWIERZĘTA LĄDOWE"

(Pochodzenie człowieka)

Związek Robotników Przemysłu Metalowego w Polsce Oddział 40 w Krakowie

urządza w niedzielę dn. 30 stycznia b. r. w sali Domu Związku Górników, Al. Krasińskiego 16 o godz. 10-ej

Doroczne Walne Zgromadzenie Członków

z porządkiem dziennym:

I. Odczytanie protokółu z ostatniego Waln. Zgromadzenia.

II. Sprawozdania: a) Zarządu, b) Kasowe, c) Komisji Rewizyjnej.

III. Udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi

IV. Wybór nowego Zarządu.

V. Wolne wnioski.

Prawo uczestnictwa na podstawie Statutu punkt VII.

Wstęp za okazaniem legitymacji Związkowej

Zarząd Oddziału.

Doroczne Walne Zgromadzenie

ZWIĄZKU PRACOWNIKÓW KOMUNALNYCH I INSTYTUCYJ UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ, ODDZIAŁ I w KRAKOWIE

odbędzie się w niedzielę dn. 6 lutego br. o godz. 10-ej przed poł. w sali Domu Górników przy Al. Krasińskiego 16, z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawozdanie ustępującego Zarządu a) organizacyjne, b) kasowe. 2) Sprawozdanie Komisji rewizyjnej i wniosek o udzielenie absolutorium, 3) Wybór Zarządu Oddziału, Komisji rewizyjnej, Sądu polubownego i delegatów na Zjazd Związku. 4) Wolne wnioski.

Udział w Walnym Zgromadzeniu przysługuje tylko członkom Związku, za okazaniem legitymacji związkowej.

Zarząd Oddziału.

Teatr miejski dla TUR-a

Pełna humoru, o wspaniałych dekoracjach komedia muzyczna „Czemu kłamiesz najdroższa" odegrana będzie dla T. U. R. w niedzielę, dn. 6 lutego o godz. 8 w. Bilety sprzedaje adm. „Naprzodu", Św. Tomasza 11 a, Biblioteka TUR, Sławkowska 12, I p.

Ceny od 60 gr. do 2 zł. 50 gr.

Z muzyki

IGNACY FRIEDMAN — ALEKSANDER UNINSKY.

Gdy FRIEDMAN gra Mozarta, Glucka, czy Hummla, — wyczarowuje z fortepianu delikatne dźwięki klawicembala i odtwarza cuurę i nastrój rokokowego stylu w sposób tak doskonały i przemyślany, że chyba nie sposób uczynić to lepiej: gdy gra Chaconne Bacha, — pozwala nam jeszcze raz zanurzyć się w morze tonów któremu na imię Bach; gdy gra Chopina — znajduje akcenty tak wzruszające, tak głęboko wnikające w „arielowską" muzykę Chopina ,że zda się już nie można dalej i głębiej pójść w sztuce odtwórczej.

Szczególnie „Mazurki". O ich interpretacji, o niezwykłym wyczuciu rytmicznym, o artystycznych pauzach, o cieniowaniu dynamicznym, a nade wszystko o emanującej z poza tej całej wyszukanej precyzji wykonania, ludowości i polskości — możnaby wypisać całe poematy, lub jak kto woli, rozprawy

Na końcu trudno — chociaż u tak wielkiego mistrza tonów jest to rzeczą oczywistą — wstrzymać się od słowa zachwytu nad fakturą gry Friedmana, trudno nie rozkoszować się lotnością techniki palcowej, rozpiętością dźwięku i zupełnym przezwyciężeniem oporu instrumentu.

Wystąpić w kilka dni później po Friedmanie z programem nader poważnym i odpowiedzialnym i oprzeć się zwycięsko nasuwającym się mimowoli analogiom — mógł tylko tak dynamiczny i wybitny muzyk, jakim jest Aleksander UNINSKY.

Gdy przed kilku laty wybił się na czoło laureatów konkursu szopenowskiego i pewnym krokiem wkroczył na estrady światowe, odrazu było widocznym, że tym razem jury konkursowe szczególnie dobrze spełniło swoją rolę, ułatwiając karierę artyście, niosącemu w swym bagażu artystycznym zadatki prawdziwej wielkości.

Ostatni koncert Unińskiego potwierdził jeszcze raz ten sąd.

Jego dojrzała, świadoma swych środków i celów interpretacja, znakomita technika, piękny, pełny, niezwykle czysty ton są dowodem wybitnej indywidualności artystycznej, wypowiadającej się równie dobrze w nastrojach romantycznych, jak i w impresionizmie Debussy'ego. Czy jest równie dobrym odtwórcą Chopina, jak Liszta, Schumanna i Brahmsa? Odpowiedź jest niezmiernie trudna. Uninsky napewno rozumie Chopina, napewno przemyślał do ostatka problemy szopenowskiej interpretacji ,a przecież brak mu bezpośredniego uczuciowego stosunku do szopenowskiej muzy. A czy można prawdziwie dobrze grać Chopina, nie będąc lirykiem?

I dlatego może lepiej by uczynił Uninsky, skierowując swe zainteresowania ku muzyce współczesnej, której objektywizm, nerwowość rytmiczna i skomplikowane nastroje harmoniczne znalazłyby w nim wymarzonego wykonawcę.

J. S.

Zwycięstwo Związku Klasowego

przy wyborach na delegatów fabrycznych w monopolu spirytusowym w Krakowie

W sobotę, dnia 22 stycznia, w wytwórni monopolu spirytusowego w Krakowie odbyły się wybory delegatów. Do wyborów stanęli klasowcy oraz ZZZ, z osławionym Stolarczykiem na czele **WSZYSTKIE MANDATY DELEGATÓW, W LICZBIE 6, oraz MANDATY ZASTĘPCÓW ZDOBYLI KLASOWCY, UZYSKUJĄC KAŻDY PONAD 200 GŁOSÓW.** Na Stolarczyka padło zaledwie 65 głosów otumanionych jeszcze robotników.

Świadomość robotników coraz bardziej się pogłębia: robotnicy nie dadzą się już więcej okłamywać; nie oddanie głosów na rozbijaczy, to jest wyrażenie pogardy dla Stolarczyków i jemu podobnych służalców.

Śladem spirytusowców krakowskich powinni pójść wszyscy robotnicy w całej Polsce, a napewno wszystkie ich postulaty byłyby uwzględniane. Stolarczykowi nie pomogą żadne umizgi w stronę dyr. Kowalskiego, głosów od świadomych robotników już nie otrzyma!

Towarzyszom robotnicom i robotnikom z wytwórni monopolu spirytusowego w Krakowie wyrażamy uznanie za przejaw uświadomienia i wzywamy do dalszej walki z wrogami ruchu klasowego o lepsze warunki życia, o wolność i Socjalizm!!

Kursy zawodowe

Urząd Wojewódzki Krakowski zawiadamia, że w pierwszych dniach lutego b. r. urządza specjalne kursy doszkalania zawodowego dla fachowców, w następujących działach:

1) ślusarzy maszynowych (obróbka na maszynach),

2) ślusarzy samochodowych — (montaż pojazdów i nauka jazdy)

3) stolarzy budowlanych i meblowych.

Kursy całodzienne jako szkoła, trwać będą 12 miesięcy z przerwą 1-miesięczną w okresie letnim.

Przyjęcie na jeden z wyżej wymienionych kursów uzależnia się od złożenia egzaminu wstępnego kwalifikacyjnego o charakterze ogólnym, który odbędzie się w dniach 3 i 4 lutego b. r., o godz. 9-tej rano, w gmachu Wojewódzkiego Instytutu Rzemieślniczo - Przemysłowego w Krakowie, — przy ul. Smoleńsk 9.

Na kursy te będą przyjęci kandydaci, którzy wykażą się świadectwem 7-letniej szkoły powszechnej, metalowcy względnie stolarze z egzaminem czeladniczym, względnie 5-letnią praktyką zawodową, w wieku od 23 do 35 lat.

Kandydaci przyjęci na kurs otrzymają bezpłatne pomieszczenie wraz z utrzymaniem.

Zgłoszenia osobiste, względnie pisemne, przyjmuje Wojewódzki Instytut Rzemieślniczo - Przemysłowy **w Krakowie, ul. Smoleńsk 9 I p. w godzinach od 8 do 2 i od 17 do 19 do dnia 21 stycznia 1938 roku.**

Historie dnia

Kradzież w Domu Modlitwy. — Kazimierz Pierzchał, lat 34, dozorca domu przy ul. Rabina Meiselsa 18, został zatrzymany za kradzież srebrnych koron i ozdób do tory z „Domu Modlitwy" przy ul. Rabina Meisela 18, wart. 5.745 zł. Przedmioty te zostały w całości odebrane.

Kradzież płaszczy. Skradziono z niezamkniętego przedpokoju dwa płaszcze wart. 200 zł. na szkodę L. Pipersberga, zam. przy ul. Starowiślnej 60.

Walne Zgromadzenie

TOW. DOMU TRAMWAJARZY.

W sobotę, dnia 5 lutego 1938 roku o godz 1-szej w nocy, w lakierni tramwajowej odbędzie się **X Walne Zgromadzenie Towarzystwa Domu Tramwajarzy w Krakowie**, z następującym porządkiem dziennym.

1) Odczytanie protokółu z ostatniego Walnego Zgromadzenia; 2) Sprawozdania: a) Wydziału; b) Komisji kult. - oświat.; c) Kasowe; 3) Sprawozdanie Komisji rewizyjnej i wniosek na udzielenie absolutorium; 4) Wybór Wydziału, zastępców i Komisji kontrolującej. 5) Wnioski.

W razie braku kompletu odbędzie się drugie Walne Zgromadzenie o pół godz. później, z tym samym porządkiem dziennym, a uchwały na nim zapadłe, będą prawomocne.

WYDZIAŁ.

Dyżury lekarzy

Dnia 27 stycznia — noc.

Lewkowicz F. — Sobieskiego 16 b, tel. 114-34.

Drach Teodor — Madalińskiego 9 tel. 104-45.

Schönberg Maria — pl. Zgody 7, tel. 182-58.

Dym Osi — św. Gertrudy 18, tel. 105-58.

Walne Zebranie

ODDZIAŁU STOLARZY

odbędzie się w środę, dnia 2 lutego, o godz. 10 przed południem, z porządkiem dziennym:

1) Odczytanie protokółu z ostatniego Walnego Zebrania.

2) Sprawozdanie z działalności Zarządu.

3) Sprawozdanie Kasowe i Komisji Rewizyjnej.

4) Absolutorium ustępującemu Zarządowi.

5) Wybór nowego Zarządu.

6) Wolne wnioski.

Początek o godz. 10 rano.

W razie braku kompletu, następne Walne Zebranie odbędzie się o godz. 10.30 bez względu na liczbę obecnych.

Z miasta

NA TARGU.

Mleko niezbier. 0.18 — 0.20 zł. Śmietanka 0.50 — 0.60 zł. Śmietana 0.90 — 1,— zł. Ser zwycz. 0.60 — 0,80 zł. Masło wybor. 3,40 zł. Masło stoł. 3,20 zł. Masło kuchenne 3.— zł. Jaja świeże 0.13 — 0,15 zł. Buraki ćwikł. 0,10 — 0,12 zł. Cebula 0 20 — 0,24 zł. Marchew 0.08—0.10 zł. Pietruszka 0,25 — 0,30 zł. Seler 0,35 — 0.40 zł. Ziemniaki 0.08 — 0,10 zł. Gęś żywa 6.— — 8.— zł. Indyk i indyczka 6.— — 11.— zł. Kaczka żywa 2.50 — 4,50 zł. Kura żywa 2.50 — 4.50 zł. Perlica 2.— 3.— Zając w skórze 2.— — 2,50 zł. Zając bez skórki 1,70 — 2.00 zł. Jabłka komp. 0.40 — 0.60 zł. Jabłka stołowe 0,80 — 1,40 zł.

DARY GRAFIKÓW DLA BIBLIOTEKI JAGIELLOŃSKIEJ

Ciężka sytuacja finansowa Biblioteki Jagiellońskiej uniemożliwia m. in. systematyczne uzupełnianie cennych zbiorów grafiki, znajdujących się w posiadaniu tej instytucji. W związku z tym dyrekcja Biblioteki zwróciła się z prośbą do kilkudziesięciu grafików polskich o ofiarowanie niektórych swych prac. Do tej pory ofiarowali swe prace graficy: K. Brandel, St. Ostoja Chrostowski, Bogda Krasnodębska-Gardowska, L. Gardowski, J. Glasner, W. Goryńska, dr. M. Gutkowska, St. Jakubowski, Wł. Lam, Edward Manteuffel, K. Sopoćko, Paweł Stefler, Wanda Telakowska, J. Wałach, Wł. Zakrzewski i Wł. Żurawski.

Ostatnio bawił w Krakowie gen. insp. bibliotek belgijskich Charles Depasse, który zapoznawszy się, dzięki ostatnim darom, z najnowszą grafiką polską, postanowił wejść w kontakt z kilku grafikami polskimi i nabyć niektóre ich prace do zbiorów belgijskich.

Robotnicy popierajcie swoje pismo

Repertuar

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.

Czwartek, 27 stycznia „Gałązka rozmarynu".

TRZECIA POŻEGNALNA PREMIERA OPERETKI LWOWSKIEJ.

W czwartek, piątek, sobotę i niedzielę grana będzie w sali Saskiej św. Jana 6 nieodwołalnie ostatnia premiera arcywesołego programu pióra H. Zbierzchowskiego p. t.: — „Ta joj, ta my ze Lwowa". Rewię uromaicają najweselsze piosenki literackie skecze oraz piękna melodyjna operetka w jednym akcie z muz. Leo Falla p. t.: „Piękny sen". Początek przedstawienia codziennie o 8-mej wiecz., w niedzielę o 4, 6 i 8.

DWUDZIESTO PIĘCIO LETNI JUBILEUSZ ANTONIEGO KACZOROWSKIEGO.

Dawny ulubieniec Krakowa, niezrównany komik Antoni Kaczorowski, znany z dawnych czasów operetki Nowości, będący obecnie na występach w Krakowie, obchodzić będzie 25-letni jubileusz pracy na scenach polskich, z udziałem 30 zaproszonych artystów.

Radio krakowskie

CZWARTEK, 27 stycznia

11.40 Z arcydzieł literatury kameralnej — płyty. 13.00 Aud dla dzieci wiejskich. 13.45 Koncert rozrywkowy — płyty. 14.45 Wiad. bieżące. 14 50 Pieśni i piosenki — płyty. 15.10 Lektura popołudnia: „Wilki wyją" J. Benasza. 15.25 Lokalne wiad. gospod. 18.11 Lokalne wiadom. sport. 18.15 Stare ludowe pieśni cowboy'skie w opr muzycznym F. H. 18.40 Dokąd jechać w święto. 18.45 Odczyt sportowy: „Towarzystwo Krzewienia Narciarstwa przy pracy". 18.55 Program na dzień następny. 23.00 Muzyka taneczna — płyty.

PIĄTEK, 28 stycznia

11.40 Maurycy Ravel: Le tombeau de Couperin — płyty. 13.45 Koncert rozrywkowy — płyty. 14 45 Wiad. bieżące. 14.50 Muzyka operowa — płyty. 15.25 Lokalne wiad. gospod. 18.10 Lokalne wiad. sport. 18.15 Koncert w wyk. Chóru Mieszanego Gimn. Zgromadzenia Zgromadzenia Kupców w Łodzi (z Łodzi). 18.40 Skrzynka ogólna. 18.50 Informacje. 18.55 Program na dzień następny. 19.35 Arie i pieśni w wyk. Marcelego Kauflera (tenor). 23 00 Muzyka taneczna (płyty).

Co grają w kinoteatrach

ADRIA: „Prater i Walka o złote pole"

ATLANTIC: „Serce i szpada" i „Zbudź się i żyj".

BAGATELA: „Mali bohaterowie" rewia: „Figle karnawałowe".

KINO DOMU ŻOŁNIERZA: „Janosik hetman zbójnicki".

KINO „PROMIEŃ": „Książę i żebrak".

STELLA: „Tylko ty" i „Dzikie ścieżki".

ŚWIT: „Czarny korsarz".

UCIECHA: „Jej pierwszy bal"

WANDA: „Życie ulicy".

Kronika Bielska, Białej i okolicy

Oddział Biała, ul. Komorowicka 4

Nowa placówka Związku Zawodowego

DOZORCY I SŁUŻBA DOMOWA BIAŁEJ-BIELSKA ORGANIZUJĄ SIĘ.

Od szeregu lat dozorcy i służba domowa w naszym okręgu pozostawała poza klasowymi Związkami zawodowymi. Częściowo należeli do chadeckiej organizacji, lecz ta nic uczyniła nic, by doprowadzić do ogólnego polepszenia losu tej najbardziej wyzyskiwanej części klasy pracującej. Jeżeli chodzi o służbę domową, która rekrutuje się przeważnie z najbiedniejszych dziewcząt wiejskich, to stosunki w tej dziedzinie wymagają koniecznie ukrócenia wyzysku.

Wreszcie udało się Okręgowej Komisji Klasowych Związków Zawodowych przekonać część tych pracowników i zorganizować ich w Klasowym Związku Dozorców i służby domowej.

W dniu 9 stycznia b. r. w sali Domu Robotniczego w Bielsku odbyło się Walne Zebranie dozorców i służby domowej, przy udziale około stu członków Związku.

Po wygłoszonych referatach i przeprowadzonej dyskusji wybrany został Zarząd Oddziału Zw. Zaw. dozorców i służby domowej z tow. Karolem Urbańcem, jako przewodniczącym, na czele.

Jednocześnie Walne Zebranie zwraca się z apelem do wszystkich dozorców domowych i służby domowej, aby masowo wstępowali do organizacji klasowej, i podaje, że Sekretariat Związku prowadzi tow. Urbaniec, który urzęduje w sekretariacie Okręgowej Komisji Klasowych Związków Zawodowych w Domu Robotniczym w Bielsku, ul. Republikańska 4, telefon 36-18. Sekretariat jest czynny stale codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt.

Nowej placówce życzymy pomyślnego rozwoju.

Jeszcze o zerwaniu posiedzenia przez radnych endeckich w Inowrocławiu

W jednym z ostatnich numerów naszego pisma pisaliśmy o metodach stosowanych przez radnych Stronnictwa Narodowego w Inowrocławiu.

„Pracę" radnych endeckich potrafią robotnicy i cała ludność należycie ocenić w odpowiednim czasie.

Jeżeli mowa o radzie miejskiej, należy również podkreślić kompletną dezorientację radnych „sanacyjnych". Ciążenie jednak gatunkowe przechyla się nieopanowanie na stronę radnych „narodowych".

Ujawniło się to szczególnie przy wnioskach radnego P. P. S. tow. Łukaszkiewicza, domagającego się udzielenia pracownikom miejskim zaliczek na pobory.

W tym miejscu radni endeccy zgłaszają wniosek o udzielenie pracownikom bezzwrotnych zaliczek. Zdarto jednak maskę demagogii z endeków, kiedy bowiem tow. Kiełbasiewicz wystąpił o uzasadnienie wniosku i znalezienie pokrycia na proponowany wydatek, żaden z narodowców głosu nie zabrał. Wniosek ten jednak przypomni P. P. S. panom ze Stronnictwa Narodowego przy uchwalaniu budżetu.

Wniosek tow. Kiełbasiewicza o udzielenie prac. miejskim zaliczek na pobory większością głosów przeszedł.

Drugi wniosek dotyczył oddawania za minimalną opłatą sal parku miejskiego na potrzeby organizacyj robotniczych.

Wniosek ten upadł, albowiem radni „sanacyjni", wstydząc się swoich dzisiejszych „kolegów ideologicznych" ze S. N. albo wstrzymali się od głosowania, albo opuścili salę obrad. Panowie radni „sanacyjni" są niekonsekwentni, albowiem na wniosku tow. Kiełbasiewicza podpisali się.

Zaznaczyć wypada również, że między radnymi z „sanacji" nie panują zgodne stosunki, ponieważ jedni drugim zarzucają tchórzostwo. Wszystkich radnych w Inowrocławiu z „sanacji" i Stronnictwa Narodowego zapewnić możemy, że mimo braku odpowiednich sal na zgromadzenia, praca organizacyjna i kulturalna wśród klasy pracującej czyni poważne postępy, co notujemy z całym zadowoleniem.

Redaktor odpowiedzialny: LUDWIK WINTEROK.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.